

II

(Nelegislativní akty)

NAŘÍZENÍ

NAŘÍZENÍ RADY (EU) 2022/2576

ze dne 19. prosince 2022

o posílení solidarity prostřednictvím lepší koordinace nákupu plynu, spolehlivých referenčních cen a přeshraničních výměn plynu

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 122 odst. 1 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

vzhledem k těmto důvodům:

- (1) Nevyprovokovaná a neodůvodněná útočná válka Ruské federace vůči Ukrajině a bezprecedentní omezení dodávek zemního plynu z Ruské federace do členských států ohrožují bezpečnost dodávek do Unie a jejích členských států. Využívání dodávek plynu jakožto zbraně a způsob, jakým Ruská federace manipuluje s trhy úmyslným narušením toků plynu, zároveň vedly k prudkému nárůstu cen energie v Unii, což ohrozilo nejen hospodářství Unie, ale také vážně narušilo bezpečnost dodávek.
- (2) To vyžaduje důraznou a koordinovanou reakci ze strany Unie s cílem chránit své občany a hospodářství před nadměrnými a manipulovanými tržními cenami a zajistit, aby plyn proudil přes hranice ke všem potřebným spotřebitelům, a to i v situacích, kdy je ho nedostatek. Pro snížení závislosti na dodávkách zemního plynu z Ruské federace a snížení nadměrných cen je zásadní lepší koordinace nákupů plynu od externích dodavatelů.
- (3) Podle čl. 122 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie (dále jen „Smlouva o fungování EU“) může Rada na návrh Komise a v duchu solidarity mezi členskými státy rozhodnout o opatřeních přiměřených hospodářské situaci, zejména vzniknou-li závažné obtíže v zásobování určitými produkty, především v oblasti energetiky. Takové závažné obtíže jsou představovány vysokým rizikem úplného zastavení dodávek ruského plynu a extrémní nárůst cen energie ohrožující hospodářství Unie.
- (4) Komise ve svém sdělení ze dne 18. května 2022 nazvaném „Plán REPowerEU“ oznámila zřízení platformy EU pro nákup energie (dále jen „energetická platforma EU“) společně s členskými státy pro společný nákup plynu, zkapalněného zemního plynu (dále jen „LNG“) a vodíku. Uvedené oznámení potvrdila Evropská rada ve dnech 30. a 31. května 2022. V rámci plánu REPowerEU Komise rovněž představila strategii pro vnější energetickou angažovanost EU, která vysvětluje, jak Unie podporuje globální, čistou a spravedlivou transformaci energetiky s cílem zajistit udržitelnou, bezpečnou a cenově dostupnou energii, mimo jiné diverzifikací dodávek energie do Unie, zejména vyjednáváním politických závazků se stávajícími nebo novými dodavateli plynu s cílem zvýšit dodávky plynu, a nahradit tak dodávky plynu do Evropy pocházejícího z Ruska.

- (5) Energetická platforma EU může hrát klíčovou úlohu při hledání vzájemně prospěšných partnerství, která přispívají k bezpečnosti dodávek energie a vedou k nižším dovozním cenám plynu nakupovaného ze třetích zemí, při plném využití kolektivní síly Unie. Posílená mezinárodní spolupráce s dodavateli plynu (z plynovodů i LNG) a budoucími dodavateli zeleného vodíku je pro tento účel zásadní. Zejména mnohem intenzivnější koordinace s členskými státy a mezi nimi ve vztahu ke třetím zemím prostřednictvím energetické platformy EU by zajistila vyšší účinnost kolektivní síly Unie.
- (6) Vzhledem k tomu, že přetrvávají závažné obtíže při zajišťování bezpečnosti dodávek energie, měl by společný nákup pomoci zajistit podnikům ve všech členských státech rovnější přístup k novým nebo dodatečným zdrojům plynu a ku prospěchu konečných spotřebitelů by měl pomoci zajistit nižší ceny, než jaké by jinak platily pro ty, kdo plyn nakupují prostřednictvím poskytovatele služeb individuálně.
- (7) Společný nákup by mohl vést k poskytnutí příznivějšího zacházení nebo podpory pro dodávky plynu z obnovitelných zdrojů, jako je biometan a vodík, pokud je lze bezpečně dodávat do plynárenské soustavy, a pro dodávky plynu, který by jinak byl vypuštěn do atmosféry nebo spalován bez využití. Vzhledem k tomu, že v žádné příslušné jurisdikci neexistuje formální právní požadavek, podniky uzavírající smlouvy podle tohoto nařízení budou mít možnost, aby k měření, vykazování a ověřování emisí metanu v rámci dodavatelského řetězce do Evropské unie používaly rámec OSN pro podávání zpráv s názvem „partnerství pro metan v odvětví ropy a zemního plynu 2.0“.
- (8) Nový mechanismus vytvořený podle tohoto nařízení by měl sestávat ze dvou fází. Nejprve by plynárenské podniky nebo podniky, které spotřebovávají plyn, usazené v Unii agregovaly svou poptávku po plynu prostřednictvím poskytovatele služeb, s nímž Komise uzavřela smlouvu. To by dodavatelům plynu umožnilo předkládat nabídky na základě velkých agregovaných objemů namísto mnoha menších nabídek kupujícím, kteří se na ně obracejí individuálně. Ve druhé fázi mohou plynárenské podniky nebo podniky, které spotřebovávají plyn, usazené v Unii uzavírat smlouvy o nákupu plynu, a to jednotlivě nebo koordinovaně s jinými subjekty, s dodavateli nebo producenty zemního plynu, kteří uspokojují agregovanou poptávku.
- (9) Vzhledem k trvajícím závažným obtížím při zajišťování bezpečnosti dodávek energie by měly agregace poptávky a společný nákup pomoci zajistit podnikům ve všech členských státech rovnější přístup k novým nebo dodatečným zdrojům plynu a ve prospěch konečných spotřebitelů pomoci zajistit nižší ceny, než jaké by jinak platily pro podniky, jež plyn nakupují prostřednictvím poskytovatele služeb. První odkaz na možnost velmi omezené formy společného nákupu plynu pro účely vyrovnávání je již obsažen v návrhu nařízení o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem, který předložila Komise. Uvedený návrh však pochází z doby před útočnou válkou Ruské federace vůči Ukrajině. Mimoto do uvedeného návrhu nebyla zahrnuta žádná podrobná koncepce, neboť se týkal pouze velmi specifických potřeb provozovatelů přenosových soustav v oblasti vyrovnávání energie. Vzhledem k tomu, že je zapotřebí okamžité a mnohem komplexnější řešení problému chybějících struktur pro koordinovaný nákup plynu, je vhodné navrhnout dočasné rychle uplatnitelné řešení.
- (10) Agregace poptávky a společný nákup by proto mohly posílit solidaritu Unie při nákupu a distribuci plynu. V duchu solidarity by měl společný nákup podporovat zejména ty podniky, které dříve nakupovaly plyn pouze nebo převážně od ruských dodavatelů, tím, že jim pomůže získat dodávky od jiných dodavatelů nebo poskytovatelů zemního plynu za výhodných podmínek na základě agregace poptávky a společného nákupu.
- (11) Agregace poptávky a společný nákup by měly pomoci naplnit zásobníky plynu v současné mimořádné situaci, pokud by většina evropských zásobníků plynu byla po nadcházející zimě vyčerpána. Tato opatření by měla mimoto přispět ke koordinovanějšímu nákupu plynu v duchu solidarity.
- (12) Je proto naléhavě nezbytné rychle a dočasně zavést agregaci poptávky a společný nákup. Bylo by tak možné rychle zřídit poskytovatele služeb, což by umožnilo agregaci poptávky. Poskytovatel služeb smluvně sjednaný Komisí by měl pouze některé základní funkce a proces, který organizuje, by zahrnoval pouze povinné prvky v souvislosti s účastí na agregaci poptávky, ale zatím by nezahrnoval povinnou koordinaci smluvních podmínek ani povinnost předkládat závazné nabídky na nákup plynu jeho prostřednictvím.

- (13) Plynárenským podnikům nebo podnikům, které spotřebovávají plyn, by neměla být uložena žádná povinnost nakupovat plyn prostřednictvím poskytovatele služeb, uzavíráním smluv o dodávkách plynu nebo memorand o porozumění s dodavatelem nebo producenty plynu, kteří uspokojují agregovanou poptávku. Plynárenským podnikům nebo podnikům spotřebovávajícím zemní plyn se však důrazně doporučuje, aby prozkoumaly formy spolupráce, které jsou slučitelné s právními předpisy v oblasti hospodářské soutěže, a poskytovatele služeb využily k tomu, aby měly prospěch z výhod společného nákupu. Mezi poskytovatelem služeb a zúčastněnými podniky by proto mohl být vytvořen mechanismus, který stanoví hlavní podmínky, za nichž se zúčastněné podniky zaváží k nákupu plynu v souladu s agregovanou poptávku.
- (14) Je důležité, aby Komise a členské státy měly jasný přehled o zamýšlených a uzavřených smlouvách na dodávky plynu v celé Unii, aby bylo možné posoudit, zda jsou splněny cíle bezpečnosti dodávek energie a energetické solidarity. Podniky nebo orgány členských států by proto měly Komisi a členské státy, v nichž jsou uvedené podniky usazeny, informovat o plánovaných velkých nákupech plynu nad 5 TWh/rok. To by se mělo vztahovat zejména na základní informace týkající se nových nebo obnovených smluv. Komise by proto měla mít možnost, aby plynárenským podnikům nebo orgánům příslušných členských států vydala doporučení, zejména v případech, kdy by mohla fungování společného nákupu zlepšit další koordinace nebo kdy může zahájení nabídkového řízení na nákup plynu nebo plánovaný nákup plynu mít negativní dopad na bezpečnost dodávek energie, vnitřní trh nebo energetickou solidaritu. Vydání doporučení by nemělo bránit tomu, aby plynárenské podniky nebo orgány příslušných členských států mezitím pokračovaly v jednáních.
- (15) Členské státy by měly být Komisi nápomocny při posuzování toho, zda příslušné nákupy plynu zvyšují bezpečnost dodávek energie v Unii a jsou slučitelné se zásadou energetické solidarity. Proto by měl být zřízen řídicí výbor ad hoc složený ze zástupců členských států a Komise, který by byl nápomocen při koordinaci tohoto posuzování.
- (16) Proces agregace poptávky pro účely společného nákupu by měl být prováděn vhodným poskytovatelem služeb. Komise by proto měla uzavřít smlouvu s poskytovatelem služeb prostřednictvím zadávacího řízení v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046⁽¹⁾, který je s to vyvinout vhodný nástroj informační technologie (dále jen „nástroj IT“) a organizovat proces agregace poptávky. Od účastníků společného nákupu by mohly být vybírány poplatky na pokrytí provozních nákladů.
- (17) Při přidělování přístupových práv k dodávkám mezi podniky, které agregují poptávku, by měl poskytovatel služeb uplatňovat metody, které by nerozlišovaly mezi menšími a většími účastníky agregace poptávky, a měl by postupovat spravedlivě bez ohledu na objemy plynu, jež jednotlivé podniky požadují. Poskytovatel služeb by měl například přidělovat přístupová práva úměrně k objemům plynu, o nichž jednotlivé podniky uvedly, že je koupí pro danou dodací lhůtu a místo dodání. To by mohlo být relevantní v případech, kdy nabídka dostatečně nepokrývá poptávku na trhu Unie.
- (18) Agregace poptávky a nákup zemního plynu jsou složité procesy, které musí zohledňovat různé prvky, které nejsou omezeny pouze na cenu, ale zahrnují také objem, místa dodávek a další parametry. Vybraný poskytovatel služeb by proto měl mít potřebnou úroveň zkušeností s řízením a agregací nákupů zemního plynu nebo souvisejícími službami na úrovni Unie. Agregace poptávky a nákup zemního plynu je rovněž klíčovým prvkem pro zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a pro zachování zásady energetické solidarity v Unii.
- (19) Při zpřístupňování informací Komisi, členům řídicího výboru ad hoc nebo poskytovateli služeb, který zřizuje nebo spravuje nástroj IT pro agregaci poptávky, je nanejvýš důležitá ochrana obchodně citlivých informací. Komise by proto měla uplatňovat účinné nástroje na ochranu těchto informací před jakýmkoli neoprávněným přístupem

⁽¹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU, Euratom) 2018/1046 ze dne 18. července 2018, kterým se stanoví finanční pravidla pro souhrnný rozpočet Unie, mění nařízení (EU) č. 1296/2013, (EU) č. 1301/2013, (EU) č. 1303/2013, (EU) č. 1304/2013, (EU) č. 1309/2013, (EU) č. 1316/2013, (EU) č. 223/2014, (EU) č. 283/2014 a rozhodnutí č. 541/2014/EU a zrušuje nařízení (EU, Euratom) č. 966/2012 (Úř. věst. L 193, 30.7.2018, s. 1).

a kybernetickými bezpečnostními riziky. Veškeré osobní údaje, které mohou být v rámci agregace poptávky a společného nákupu zpracovávány, by měly být zpracovávány v souladu s nařízeními Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ⁽²⁾ a (EU) 2018/1725 ⁽³⁾.

- (20) Společný nákup by mohl mít různou podobu. Mohl by se uskutečnit prostřednictvím nabídkových řízení nebo aukcí pořádaných poskytovatelem služeb, který agreguje poptávku plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících zemní plyn, s cílem potenciálně ji sladit s nabídkami k prodeji od dodavatelů nebo producentů zemního plynu, a to prostřednictvím nástroje IT.
- (21) Jedním z cílů agregace poptávky a společného nákupu je snížit riziko zbytečných zvýšení cen ze strany podniků, které se ucházejí o stejnou transi plynu. Zajištění toho, aby se výhody společného nákupu v plné míře přenesly na konečné spotřebitele, v konečném důsledku závisí na rozhodnutích samotných podniků. Velké podniky by měly podléhat omezením, i když mohou plyn prodávat za vyšší ceny. Podniky, které mají prospěch z nižších cen za nákup plynu v rámci společného nákupu, by měly tyto výhody přenést na spotřebitele. Přenesení nižších cen by bylo důležitým ukazatelem úspěchu společného nákupu, neboť má pro spotřebitele zásadní význam.
- (22) Agregace poptávky a společný nákup by měly být otevřeny plynárenským podnikům a podnikům, které spotřebovávají plyn, usazeným v Unii. Ze společného nákupu mohou těžit zejména průmysloví spotřebitelé, kteří plyn intenzivně využívají ve svých výrobních procesech, jako jsou výrobci hnojiv, oceli, keramiky a skla, neboť jim umožňuje sdílet svou poptávku, uzavírat smlouvy o přepravě plynu a LNG a strukturovat dodávky podle svých zvláštních potřeb. Proces organizace společného nákupu by měl mít transparentní pravidla pro to, jak se k němu připojit, a měl by zajistit otevřenost společného nákupu.
- (23) Jedním z deklarovaných politických cílů Unie je otevření agregace poptávky a společného nákupu rovněž pro západní Balkán a všechny tři přidružené země východního partnerství. Proto by podnikům usazeným ve smluvních stranách Energetického společenství mělo být umožněno účastnit se agregace poptávky a společného nákupu stanovených tímto nařízením, a to za předpokladu, že budou zavedena nezbytná opatření.
- (24) Je nezbytné snížit závislost Unie na plynu dodávaném z Ruské federace. Podniky ovládané Ruskou federací nebo jakoukoli ruskou fyzickou či právnickou osobou nebo podniky, na něž se vztahují omezující opatření Unie přijatá na základě článku 215 Smlouvy o fungování EU, nebo vlastněné či ovládané jakoukoli jinou fyzickou nebo právnickou osobou, subjektem nebo orgánem, na něž se taková omezující opatření vztahují, by proto měly být z účasti na společném nákupu a z organizace procesu společného nákupu vyloučeny.
- (25) Aby se zamezilo tomu, že bude dosažení cíle diverzifikace od plynu dodávaného z Ruské federace ohroženo tím, že se budou agregace poptávky a společného nákupu účastnit podniky nebo jiné subjekty ovládané ruskými fyzickými nebo právnickými osobami nebo podniky usazenými v Ruské federaci, měla by být vyloučena účast i těchto subjektů.
- (26) Zemní plyn pocházející z Ruské federace by navíc neměl být předmětem společného nákupu. Za tímto účelem by předmětem společného nákupu neměl být zemní plyn vstupující do členských států nebo smluvních stran Energetického společenství prostřednictvím konkrétních vstupních míst, neboť je pravděpodobné, že prostřednictvím uvedených vstupních míst vstoupí do členských států nebo smluvních stran Energetického společenství zemní plyn pocházející z Ruské federace.

⁽²⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů)(Úř. věst. L 119, 4.5.2016, s. 1).

⁽³⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1725 ze dne 23. října 2018 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů orgány, institucemi a jinými subjekty Unie a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení nařízení (ES) č. 45/2001 a rozhodnutí č. 1247/2002/ES (Úř. věst. L 295, 21.11.2018, s. 39).

- (27) Účastníci společného nákupu plynu mohou potřebovat finanční záruky, pokud by některý z podniků nebyl schopen zaplatit za konečný sjednaný objem. Členské státy nebo jiné zúčastněné strany mohou účastníkům společného nákupu poskytnout finanční podporu, včetně záruk. Finanční podpora by měla být poskytována v souladu s unijními pravidly státní podpory, případně včetně dočasného krizového rámce, který přijala Komise dne 23. března 2022, ve znění ze dne 28. října 2022.
- (28) Zásadní význam pro zajištění bezpečnosti dodávek energie v Unii má plnění zásobníků plynu. Vzhledem k poklesu dodávek zemního plynu z Ruské federace se členské státy mohou potýkat s problémy ohledně plnění zásobníků plynu s cílem zajistit bezpečnost dodávek plynu na zimu 2023/2024, jak je stanoveno v nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032. ⁽⁴⁾ Využití možnosti, aby poskytovatel služeb agregoval poptávku, by mohlo členským státům pomoci uveřejněné problémy omezit. V mezích právních předpisů v oblasti hospodářské soutěže by mohlo zejména napomoci koordinovanému řízení doplňování a uskladňování s ohledem na příští období plnění, aby bylo zabráněno nadměrným prudkým nárůstům cen způsobeným mimo jiné nekoordinovaným doplňováním zásobníků.
- (29) Aby se zajistilo, že společný nákup přispěje k plnění zásobníků plynu v souladu s průběžnými cíli stanovenými v nařízení (EU) 2022/1032, měly by členské státy přijmout vhodná opatření k zajištění toho, aby plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn, spadající do jejich jurisdikce, využívaly proces organizovaný poskytovatelem služeb jako jeden z možných prostředků ke splnění cílů naplnění.
- (30) Nařízení (EU) 2022/1032 vyžaduje, aby členské státy do 1. listopadu 2023 naplnily své zásobníky plynu až na 90 %. Tento cíl je vyšší než cíl pro 1. listopad 2022 (80 %). Společný nákup by mohl členským státům pomoci tento nový cíl splnit. Členské státy by přitom měly od domácích podniků požadovat, aby využívaly poskytovatele služeb k agregaci poptávky s dostatečně vysokými objemy plynu, aby se snížilo riziko, že zásobníky plynu nebudou moci být naplněny. Členské státy by měly požadovat, aby jejich podniky zahrnuly do procesu agregace poptávky objemy odpovídající alespoň 15 % jejich cílového objemu naplnění zásobníků na příští rok, což je přibližně 13,5 miliardy m³ pro EU jako celek. Členské státy, jež na svém území nemají podzemní zásobníky plynu, by se měly účastnit procesu agregace poptávky s objemy odpovídajícími 15 % rozsahu jejich povinnosti v rámci sdílení břemene podle článku 6c nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ⁽⁵⁾.
- (31) Agregaci poptávky a společným nákupem se nepředepisuje řízení zásobníků plynu, včetně strategických zásobníků plynu, a není jimi dotčeno nařízení (EU) 2022/1032 a nařízení (EU) 2017/1938.
- (32) Za účelem účinného využití společného nákupu a uzavření dohod o plynu s dodavateli, kteří nabízejí plyn poskytovateli služeb, by podniky měly mít možnost, aby v mezích práva Unie koordinovaly podmínky nákupu, jako jsou objemy, cena plynu, místa dodávek a čas. Podniky, které jsou členy konsorcia pro nákup plynu, by však měly zajistit, aby byly přímo či nepřímo vyměňované informace omezeny na to, co je nezbytně nutné k dosažení sledovaného cíle, v souladu s článkem 101 SFEU. Ustanovení tohoto nařízení týkající se transparentnosti a řízení by navíc měla zajistit, aby smlouvy konsorcia pro nákup neohrožovaly bezpečnost dodávek energie ani energetickou solidaritu, zejména pokud jsou členské státy přímo či nepřímo zapojeny do procesu nákupu.
- (33) Ačkoli může být vytvořeno více než jedno konsorcium pro nákup plynu, nejúčinnější možností by bylo vytvořit jediné konsorcium pro nákup plynu, které by zahrnovalo co nejvíce podniků s cílem agregovat poptávku prostřednictvím poskytovatele služeb a které by bylo koncipováno způsobem slučitelným s právními předpisy Unie v oblasti hospodářské soutěže. Spojení sil v jediném konsorciu pro nákup plynu by nadto mělo zajistit větší vyjednávací sílu Unie na trhu a umožnit výhodné podmínky, jichž by bylo stěžejí dosaženo menšími podniky nebo v případě nejednotného postupu.

⁽⁴⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2022/1032 ze dne 29. června 2022, kterým se mění nařízení (EU) 2017/1938 a (ES) č. 715/2009, pokud jde o uskladňování zemního plynu (Úř. věst. L 173, 30.6.2022, s. 17).

⁽⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 ze dne 25. října 2017 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu a o zrušení nařízení (EU) č. 994/2010 (Úř. věst. L 280, 28.10.2017, s. 1).

- (34) Zřizování a fungování konsorcií pro nákup plynu podle tohoto nařízení by se mělo provádět v souladu s pravidly Unie v oblasti hospodářské soutěže platnými s ohledem na stávající výjimečné tržní podmínky. Komise uvedla, že je připravena podpořit podniky při vytváření takového konsorcia pro nákup plynu a vydat rozhodnutí podle článku 10 nařízení Rady (ES) č. 1/2003⁽⁶⁾ o nepoužitelnosti článků 101 a 102 SFEU, pokud budou začleněny a dodrženy příslušné záruky. Komise rovněž uvedla, že je připravena poskytnout neformální pokyny v rozsahu, v jakém zúčastněné podniky v jakýchkoli jiných konsorciích čelí nejistotě, pokud jde o posouzení jednoho nebo více prvků jejich ujednání o společném nákupu podle pravidel hospodářské soutěže Unie.
- (35) V souladu se zásadou proporcionality nepřekračují opatření týkající se agregace poptávky a společného nákupu rámec toho, co je nezbytné k dosažení jejich cíle, neboť budou prováděna dobrovolně, pouze s omezenou výjimkou, pokud jde o povinnou účast na agregaci poptávky pro účely plnění zásobníků plynu, a soukromé podniky zůstanou stranami smluv o dodávkách plynu uzavřených v rámci společného nákupu.
- (36) Aby se optimalizovala absorpční kapacita zařízení LNG v Unii a využívání zásobníků plynu, jsou nezbytná posílená opatření v oblasti transparentnosti a organizovaný trh usnadňující sekundární obchod s kapacitami zásobníků plynu a kapacitami zařízení LNG, podobně jako je tomu u přepravy plynu plynovody. To je obzvláště důležité v dobách nouze a změn v tocích plynu z plynovodů z Ruské federace na LNG. Návrhy Komise týkající se směrnice o společných pravidlech pro vnitřní trh s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem a nařízení o vnitřním trhu s plyny z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem obsahují ustanovení za tímto účelem. Přednostní přijetí uvedených ustanovení v rámci reakce na krizi má zásadní význam pro účinnější využívání zařízení LNG a zásobníků plynu s nezbytnou transparentností. Pokud jde o celoevropské platformy pro transparentnost, měly by mít členské státy možnost, aby v zájmu zajištění rychlého provádění tohoto nařízení využívaly stávajících platform Unie pro transparentnost v oblasti zařízení LNG a zásobníků plynu. Pokud jde o rezervační platformu pro sekundární kapacity, měli by mít provozovatelé zařízení LNG a provozovatelé zásobníků plynu možnost, aby svých stávajících platform využívali tím, že je doplní o nezbytné prvky.
- (37) Pokud jde o dlouhodobé rezervace přepravních kapacit plynu, stávající pravidla pro řízení přetížení stanoví postupy ztráty v případě nevyužití. Uvedené postupy jsou však pomalé, jelikož trvá alespoň šest měsíců, než se projeví jejich účinek, a vyžadují náročné administrativní postupy ze strany vnitrostátních regulačních orgánů. Uvedená pravidla by proto měla být posílena a zjednodušena, aby byly provozovatelům plynárenských soustav poskytnuty nástroje, které jim umožní rychle reagovat na změny toků plynu a řešit případná přetížení. Nová pravidla by zejména mohla urychlit uvádění nevyužitých dlouhodobých kapacit, které by jinak zůstaly nevyužité, na trh, a zefektivnit tak využívání plynovodů.
- (38) Provozovatelé přepravní soustavy by měli analyzovat dostupné informace o využívání přepravní soustavy uživateli sítě a měli by určit, zda nedochází k nedostatečnému využívání smluvní pevné kapacity. Takové nedostatečné využívání by mělo být definováno jako situace, kdy uživatel soustavy během posledních 30 dnů na trhu využil nebo nabídl v průměru méně než 80 % rezervované pevné kapacity. V případě nedostatečného využívání by měl provozovatel přepravní soustavy zveřejnit dostupnou kapacitu pro příští měsíční aukci a následně ji nabídnout k vydražení. Alternativně by vnitrostátní regulační orgány měly mít možnost rozhodnout, že namísto toho použijí mechanismus ztráty v případě nevyužití pevné kapacity v režimu na následující den. V tomto druhém případě by se měl mechanismus vztahovat na všechny propojovací body, ať jsou přetížené, či nikoli.
- (39) Společnosti nakupující plyn nebo nabízející dodávky plynu do předem stanovených míst určení prostřednictvím společného nákupu by měly zabezpečit přepravní kapacity z míst dodávky plynu do místa jejich určení. S cílem pomoci při zajišťování přepravních kapacit se uplatňují použitelná pravidla vnitřního trhu, včetně kodexů plynárenské sítě. Vnitrostátní regulační orgány, provozovatelé přepravních soustav, provozovatelé zařízení LNG a provozovatelé zásobníků plynu, jakož i rezervační platformy by měli prozkoumat možnosti, jak cenově

⁽⁶⁾ Nařízení Rady (ES) č. 1/2003 ze dne 16. prosince 2002 o provádění pravidel hospodářské soutěže stanovených v člancích 81 a 82 Smlouvy (Úř. věst. L 1, 4.1.2003, s. 1).

dostupným způsobem zlepšit využívání infrastruktury, a to tím, že prozkoumají možnost vyvinutí nových produktů v oblasti přepravní kapacity, které v rámci EU spojí propojovací body, zařízení LNG a zásobníky plynu, a to při současném dodržování použitelných pravidel vnitřního trhu, zejména nařízení Komise (EU) 2017/459 (7).

- (40) Zatímco mimořádné krizové okolnosti vedou ke změnám modelů toku plynu v evropských plynárenských soustavách, což v některých propojovacích bodech v Unii vede k mimořádně vysoké míře přetížení, na základě dialogu s příslušnými regulačními úřady dotčených členských států, a to případně za pomoci Komise, by bylo možné nalézt v rámci stávajících pravidel určité možnosti flexibility.
- (41) Invaze Ruské federace na Ukrajinu vedla k velké nejistotě a narušení evropských trhů se zemním plynem. Následkem toho se na uvedených trzích v posledních měsících odrazila nejistota ohledně dodávek, v jejímž důsledku se výsledné tržní očekávání promítlo do mimořádně vysokých a volatilních cen zemního plynu. To následně vytvořilo další tlak na účastníky trhu a narušilo hladké fungování unijních trhů s energií.
- (42) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU (8) stanoví pravidla pro zajištění řádného fungování obchodních systémů, v nichž se rovněž obchodují energetické komoditní deriváty. Uvedená směrnice stanoví, že členské státy mají vyžadovat, aby měl regulovaný trh zavedeny mechanismy, které zaručí spravedlivé a řádné fungování finančních trhů. Tyto mechanismy však nemají za cíl stanovit limit pro vnitrodenní vývoj cen a nezabránily případům mimořádné volatility pozorované na trzích s deriváty na zemní plyn a elektřinu.
- (43) Vzhledem k obtížím, s nimiž se potýkají účastníci trhu v obchodních systémech, v nichž se obchodují energetické komoditní deriváty, a vzhledem k tomu, že je naléhavě nutné zajistit, aby trhy s energetickými deriváty i nadále plnily svou úlohu při zajišťování potřeb reálné ekonomiky v oblasti zajištění, je vhodné požadovat, aby obchodní systémy, v nichž se obchodují energetické komoditní deriváty, zavedly dočasné mechanismy pro řízení vnitrodenní volatility, aby účinněji bránily nadměrným pohybům cen. Aby se zajistilo, že se takové mechanismy budou vztahovat na nejrelevantnější smlouvy, měly by se vztahovat na energetické deriváty, jejichž splatnost nepřesahuje 12 měsíců.
- (44) Obchodní systémy nabízející energetické komoditní deriváty často přijímají k účasti různé energetické podniky ze všech členských států. Tyto energetické podniky jsou při zajišťování klíčových dodávek plynu a elektřiny v celé Unii silně závislé na derivátech obchodovaných v těchto obchodních systémech. Nadměrné pohyby cen, k nimž dochází v obchodních systémech, v nichž se obchoduje s energetickými komoditními deriváty, proto ovlivňují fungování energetických podniků v celé Unii a v konečném důsledku také nepříznivě ovlivňují konečné spotřebitele. V duchu solidarity mezi členskými státy by proto mělo být koordinováno provádění a uplatňování mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility s cílem zajistit, aby provozovatelé, kteří mají zásadní význam pro bezpečnost dodávek energie ve všech členských státech, měli prospěch z ochranných opatření proti velkým pohybům cen, které poškozují plynulé fungování jejich podnikání a poškodily by rovněž konečné spotřebitele.
- (45) Mechanismy pro řízení vnitrodenní volatility by měly zajistit, aby se zabránilo nadměrným pohybům cen v rámci obchodního dne. Uvedené mechanismy by měly být založeny na tržní ceně zjišťované v pravidelných intervalech. Vzhledem k velké rozmanitosti nástrojů na trzích s energetickými deriváty a zvláštnostem obchodních systémů spojených s těmito nástroji by mechanismy pro řízení vnitrodenní volatility měly být přizpůsobeny specifikům těchto nástrojů a trhů. Obchodní systémy by proto měly stanovit cenové limity s přihlédnutím ke specifikům každého relevantního energetického komoditního derivátu, profilu trhu s tímto derivátem z hlediska likvidity a jeho profilu volatility.

(7) Nařízení Komise (EU) 2017/459 ze dne 16. března 2017, kterým se zavádí kodex sítě pro mechanismy přidělování kapacity v plynárenských přepravních soustavách a kterým se zrušuje nařízení (EU) č. 984/2013 (Úř. věst. L 72, 17.3.2017, s. 1).

(8) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2014/65/EU ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně směrnic 2002/92/ES a 2011/61/EU (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 349).

- (46) Při určování otevírací ceny pro účely stanovení první referenční ceny v rámci obchodního dne by měl obchodní systém vycházet z metodiky, kterou obvykle uplatňuje ke stanovení ceny, za kterou se konkrétní energetický komoditní derivát nejprve obchoduje na začátku obchodního dne. Při určování otevírací ceny po jakémkoli přerušení obchodování, k němuž by mohlo během obchodního dne dojít, by měl obchodní systém uplatnit metodiku, kterou považuje pro zajištění obnovení řádného obchodování za nejvhodnější.
- (47) Obchodní systémy by měly mít možnost provádět mechanismus řízení vnitrodenní volatility buď tím, že jej začlení do svých stávajících mechanismů pro přerušení obchodování, které již byly zřízeny v souladu se směrnicí 2014/65/EU, anebo jako doplňkový mechanismus.
- (48) Obchodní systémy by měly v zájmu zajištění transparentnosti při fungování mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility, který uplatňují, vždy, když provedou nějakou změnu, bez zbytečného odkladu zveřejnit popis jejich obecných rysů. V zájmu zajištění spravedlivého a řádného obchodování by však obchodní systémy neměly mít povinnost zveřejňovat všechny technické parametry mechanismu, který zavedly.
- (49) Pokud z informací, které Evropský orgán pro cenné papíry a trhy (dále jen „orgán ESMA“) shromáždí ohledně provádění mechanismu pro řízení volatility obchodními systémy, v nichž se obchoduje s energetickými komoditními deriváty v Unii, vyplýne, že v zájmu zajištění účinnějšího řízení nadměrné volatility cen v celé Unii je zapotřebí zajistit větší konzistentnost provádění uvedeného mechanismu, měla by mít Komise možnost stanovit jednotné podmínky provádění mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility cen, jako jsou četnost, s jakou se cenové hranice obnovují, nebo opatření, která mají být přijata v případě, že se obchodování pohybuje mimo tyto cenové hranice. Komise by měla být schopna zohlednit specifika každého energetického komoditního derivátu, profil trhu s tímto derivátem z hlediska likvidity a jeho profil volatility.
- (50) Aby měly obchodní systémy dostatek času na důsledné zavedení mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility, jak je uvedeno v tomto nařízení, měla by být obchodním systémům poskytnuta k zavedení uvedeného mechanismu lhůta do 31. ledna 2023. Aby bylo zajištěno, že obchodní systémy budou schopny rychle čelit nadměrným pohybům cen ještě před zavedením tohoto mechanismu, měly by mít zaveden předběžný mechanismus, který může obecně dosáhnout stejného cíle jako mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility.
- (51) Povinnosti a omezení uložené mechanismy pro řízení vnitrodenní volatility obchodním systémům a obchodníkům nepřekračují rámec toho, co je nezbytné k tomu, aby se energetické podniky mohly i nadále účastnit trhů s plynem a elektřinou a uspokojit své potřeby v oblasti zajištění, což přispěje k bezpečnosti dodávek energie pro konečné spotřebitele.
- (52) Aby bylo zajištěno účinné uplatňování mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility, měly by příslušné orgány dohlížet na jejich provádění obchodními systémy a pravidelně o něm podávat zprávy orgánu ESMA. Aby bylo zajištěno důsledné provádění mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility, měly by příslušné orgány rovněž zajistit, aby rozdíly v provádění mechanismu obchodními systémy byly řádně odůvodněny.
- (53) S cílem řešit případné rozdíly v uplatňování mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility mezi členskými státy a na základě zpráv předložených příslušnými orgány by měl orgán ESMA koordinovat opatření příslušných orgánů členských států a zdokumentovat veškeré zjištěné rozdíly ve způsobu, jakým jsou mechanismy pro řízení vnitrodenní volatility obchodními systémy napříč jurisdikcemi v Unii uplatňovány.

- (54) Vzhledem k bezprecedentnímu snížení dodávek zemního plynu z Ruské federace a přetrvávajícímu riziku dalšího náhlého přerušení dodávek se Unie potýká s naléhavou potřebou diverzifikovat své dodávky plynu. Trh s LNG pro Evropu však stále teprve vzniká a je obtížné posoudit přesnost cen, které na tomto trhu převládají. Aby Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura ACER“) zřízená nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942⁽⁹⁾ získala přesný, objektivní a spolehlivý odhad ceny dodávek LNG do Unie, měla by shromažďovat veškeré údaje o trhu s LNG, které jsou nezbytné pro stanovení denního odhadu ceny LNG.
- (55) Tento odhad ceny by měl být proveden na základě všech transakcí týkajících se dodávek LNG do Unie. Agentura ACER by měla být zmocněna shromažďovat tyto údaje o trhu od všech účastníků působících v oblasti dodávek LNG do Unie. Všichni tito účastníci by měli mít povinnost vykazovat pro agenturu ACER veškeré své údaje o trhu s LNG co nejbližší reálnému času, jak je to technologicky možné, a to buď po uzavření transakce, nebo po odeslání nabídky ke koupi nebo nabídky k prodeji pro uzavření transakce. Odhad ceny agenturou ACER by měl zahrnovat nejuplněnější soubor údajů, včetně transakčních cen, a od 31. března 2023 ceny nabídek ke koupi a nabídek k prodeji u dodávek LNG do Unie. Každodenní zveřejňování tohoto objektivního odhadu ceny a rozpětí stanoveného ve srovnání s jinými referenčními cenami na trhu ve formě referenční hodnoty pro LNG otevírá cestu k tomu, aby tuto hodnotu účastníci trhu dobrovolně přijali jako referenční cenu ve svých smlouvách a transakcích. Odhad ceny LNG a referenční hodnota pro LNG by se, jakmile budou stanoveny, mohly rovněž stát referenční sazbou pro derivátové smlouvy používané k zajištění ceny LNG nebo rozdílu v ceně mezi cenou LNG a jinými cenami plynu. Vzhledem k naléhavosti potřeby zavést odhad ceny LNG by měl být uvedený odhad poprvé zveřejněn nejpozději 13. ledna 2023.
- (56) Stávající zmocnění udělená agentuře ACER nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011⁽¹⁰⁾ a prováděcím nařízením Komise (EU) č. 1348/2014⁽¹¹⁾ (dále společně jen „nařízení REMIT“) nestačí k vytvoření úplného a komplexního souboru údajů o všech dodávkách LNG do Unie. Takový komplexní a úplný soubor údajů pro denní odhad ceny je však nezbytný k tomu, aby Unie mohla v duchu solidarity řídit své politiky pořizování vztahující se na mezinárodní dovoz LNG, a to zejména během probíhající krizové situace. Relevantní údaje a informace o smlouvách týkajících se LNG jsou rovněž nezbytné k tomu, aby bylo zajištěno sledování vývoje cen a mohla být prováděna kontrola kvality údajů i zajištění kvality. Tento nástroj ad hoc by měl agentuře ACER umožnit shromažďovat veškeré údaje o trhu, které jsou nezbytné k provedení komplexního a reprezentativního odhadu ceny dodávek LNG do Unie.
- (57) I když by trvalé stanovování denního odhadu ceny LNG a referenční hodnoty pro LNG mělo být v pozdější fázi zahrnuto do komplexnější revize nařízení REMIT, probíhající krizová situace vyžaduje již nyní naléhavá opatření k řešení bezprostředních závažných obtíží při dodávkách a přesném stanovování cen dodávek LNG do Unie, a to dočasně do doby, než bude možné tuto revizi nařízení REMIT přijmout řádným legislativním postupem.
- (58) Aby se okamžitě zvýšila transparentnost cen a bezpečnost plánování na dovozním trhu LNG, mělo by být upřesněno, že příslušný soubor údajů by měl zahrnovat jak informace o cenách a objemech dokončených transakcí s LNG, cenách a objemech nabídek ke koupi nebo nabídek k prodeji týkajících se dodávek LNG do Unie, tak případně i cenový vzorec v dlouhodobé smlouvě, z něhož je cena odvozena.
- (59) Účastníci trhu s LNG, na něž se vztahuje povinnost vykazování, by měli být definováni jako ti, kteří se zabývají nákupem nebo prodejem nákladů LNG určených k dodání do Unie. Na uvedené účastníky trhu s LNG by se měly vztahovat povinnosti a zákazy platné pro účastníky trhu podle nařízení REMIT.

⁽⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/942 ze dne 5. června 2019, kterým se zřizuje Agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 22).

⁽¹⁰⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1227/2011 ze dne 25. října 2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. L 326, 8.12.2011, s. 1).

⁽¹¹⁾ Prováděcí nařízení Komise (EU) č. 1348/2014 ze dne 17. prosince 2014 o oznamování údajů za účelem provedení čl. 8 odst. 2 a 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1227/2011 o integritě a transparentnosti velkoobchodního trhu s energií (Úř. věst. L 363, 18.12.2014, s. 121).

- (60) Agentura ACER by ve spolupráci s Komisí měla mít široký mandát k upřesnění kvality a podstaty údajů o trhu, které shromažďuje za účelem denního odhadu ceny dodávek LNG do Unie. Měla by mít rovněž široký prostor pro uvážení při výběru upřednostňovaného přenosového protokolu. V zájmu dosažení co nejvyšší kvality údajů o trhu, které mají být vykazovány, by agentura ACER měla být zmocněna ke stanovení všech parametrů údajů o trhu, které by jí měly být oznamovány. Tyto parametry by měly mimo jiné zahrnovat referenční jednotky, v nichž se vykazují údaje o cenách, referenční jednotky, v nichž se vykazují údaje o objemech, forwardové doby do splatnosti transakcí nebo údaje o nabídce ke koupi a nabídce k prodeji před transakcí, jakož i přenosové protokoly, které mají být použity pro předávání požadovaných údajů agentuře ACER.
- (61) Agentura ACER by rovněž měla stanovit metodiku, kterou používá k dennímu odhadu ceny LNG a stanovení referenční hodnoty pro LNG, jakož i postup pravidelného přezkumu této metodiky.
- (62) Odhad ceny zveřejněný podle tohoto nařízení by měl členskými státy a dalšími účastníky trhu zajistit větší transparentnost, pokud jde o převládající cenu dovozu LNG do Evropy. Větší transparentnost cen by pak měla členskými státy a soukromým subjektům se sídlem v Unii umožnit, aby při nákupu LNG na světových trzích, a zejména při využívání poskytovatele služeb, jednaly informovanějším a koordinovanějším způsobem. Větší koordinace při nákupu LNG by měla členskými státy umožnit, aby zabránily vzájemnému přepřeláčení nebo nabídkovým cenám, které neodpovídají převládající tržní ceně. Proto mají odhady ceny a rozpětí referenční hodnoty zveřejňované podle tohoto nařízení zásadní význam pro dosažení větší solidarity mezi členskými státy při nákupu omezených dodávek LNG.
- (63) Povinnost účastníků trhu poskytovat agentuře ACER informace o transakcích s LNG je nezbytná a přiměřená pro dosažení cíle, kterým je umožnit agentuře ACER stanovit referenční hodnotu pro LNG, a to zejména z toho důvodu, že je v souladu se stávajícími povinnostmi účastníků trhu podle nařízení REMIT a agentura ACER bude zachovávat důvěrnost citlivých obchodních informací.
- (64) Kromě mechanismu pro přerušování obchodování a referenční hodnoty pro LNG jsou k dispozici i jiné intervence, včetně dočasně dynamického cenového pásma, jak o to v závěrech z 20. a 21. října 2022 požádala Evropská rada, přičemž je třeba vzít v potaz tyto záruky: toto pásmo by se mělo vztahovat na transakce se zemním plynem v rámci virtuálního obchodního místa Title Transfer Facility (TTF), jež provozuje společnost Gasunie Transport Services B.V.; prostřednictvím dočasně dynamického cenového pásma mohou být s korigovanou spotovou cenou TTF propojeny i jiné plynárenské obchodní uzly Unie; nemělo by se dotýkat mimoburzovního obchodování s plynem, nemělo by ohrozit bezpečnost dodávek plynu do Unie, mělo by záviset na pokroku při plnění cíle v oblasti úspor plynu, nemělo by vést k celkovému zvýšení spotřeby plynu, mělo by být koncipováno způsobem, který nebude bránit tržním tokům plynu uvnitř Unie, nemělo by mít nepříznivý vliv na stabilitu a řádné fungování trhů s energetickými deriváty a mělo by zohledňovat tržní ceny plynu na jednotlivých organizovaných trzích v celé Unii.
- (65) Nařízení (EU) 2017/1938 již členskými státy umožňuje, aby ve stavu nouze upřednostnily dodávky plynu do některých kriticky důležitých plynových elektráren vzhledem k jejich významu pro zajištění bezpečnosti dodávek elektřiny a zabránění energetické nerovnováze v elektrizační soustavě. Kriticky důležité plynové elektrárny a jejich objemy plynu mohou mít významný dopad na objemy plynu, které jsou k dispozici v rámci solidarity ve stavu nouze. V této souvislosti by členské státy měly mít odchýlně od čl. 13 odst. 1, 3 a 8 nařízení (EU) 2017/1938 dočasně možnost požádat o nouzová solidární opatření i tehdy, nejsou-li schopny zajistit uvedené kritické objemy plynu nezbytné k zajištění pokračování výroby elektřiny v kriticky důležitých plynových elektrárnách. Ze stejného důvodu by členské státy, které poskytují solidární pomoc, měly mít rovněž právo zajistit, aby při poskytování solidární pomoci jinému členskému státu nebyly ohroženy dodávky pro jejich zákazníky chráněné v rámci solidarity nebo jiné základní služby, jako je dálkové vytápění, a provoz jejich kriticky důležitých plynových elektráren.
- (66) Měl by být stanoven maximální limit pro kritické objemy plynu potřebné v každém členském státě k zachování bezpečnosti dodávek elektřiny, aby se zamezilo zbytečným nebo neodůvodněným žádostem o solidární pomoc nebo nepatřičným omezením solidární pomoci poskytované členskému státu, který ji potřebuje. Základem pro určení kritického objemu plynu k zabezpečení dodávek elektřiny a pro stanovení těchto limitů je metodika použitá ve výhledu Evropské sítě provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (dále jen „sít ENTISO-E“) na zimní období. Kritické objemy plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny vypočítané sítí ENTISO-E odrážejí objemy plynu, které jsou nezbytně nutné k zajištění přiměřenosti dodávek elektřiny v rámci celé Evropy za použití

všech tržních zdrojů, a to vždy za předpokladu, že plyn je v žebříčku nabídkových cen na posledním místě. Metodika sítě ENTSO-E je založena na velkém vzorku nejhorších možných scénářů z hlediska změny klimatu a nucených odstávek. Skutečnost, že metodika sítě ENTSO-E nezohledňuje veškerou kombinovanou výrobu tepla a elektřiny, členským státům nebrání v tom, aby zařízení dálkového vytápění chráněných zákazníků považovaly za chráněná podle definice v nařízení (EU) 2017/1938. V případě členských států, u nichž se výroba elektřiny opírá výhradně o dodávky LNG a které nedisponují žádnými významnými skladovacími kapacitami, by měly být kritické objemy plynu odpovídajícím způsobem upraveny. Kritický objem plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny může být nižší než historická úroveň objemu plynu spotřebovaného na výrobu elektřiny, neboť přiměřenost dodávek elektřiny může být zajištěna jinými prostředky, a to i zajištěním dodávek mezi členskými státy.

- (67) Tím však není vyloučeno, že by skutečně minimální objemy plynu požadované členským státem žádajícím o solidární pomoc nebo členským státem poskytujícím solidární pomoc mohly být v zájmu zabránění elektroenergetické krizi vyšší než hodnoty modelované sítě ENTSO-E. V takových případech by členský stát žádající o solidární pomoc nebo členský stát poskytující solidární pomoc měl mít možnost, aby maximální hodnoty stanovené v tomto nařízení překročil, pokud může odůvodnit, že je to v zájmu zabránění elektroenergetické krizi nezbytné, například v případech, kdy je nutné využít zálohy pro regulaci výkonové rovnováhy a alternativních paliv, nebo ve výjimečných scénářích, které nebyly ve výhledu sítě ENTSO-E na zimní období zohledněny, a to zejména s ohledem na hydrologické úrovně nebo neočekávané události. Kritický objem plynu k zabezpečení dodávek elektřiny ze své podstaty zahrnuje veškerý plyn potřebný k zajištění stabilních dodávek elektřiny, a proto zahrnuje elektřinu nezbytnou pro produkci a přepravu plynu, jakož i klíčová odvětví kritické infrastruktury a zařízení se zásadním významem pro fungování vojenských služeb a služeb v oblasti národní bezpečnosti a humanitární pomoci.
- (68) Omezení, která rozšíření ochrany v rámci ochrany na kritické objemy plynu ukládá účastníkům trhu, jsou nezbytná k zajištění bezpečnosti dodávek plynu v situaci, kdy dojde ke snížení dodávek plynu a zvýšené poptávce v zimní sezóně. Uvedená omezení vycházejí ze stávajících opatření stanovených v nařízení (EU) 2017/1938 a v nařízení Rady (EU) 2022/1369 ⁽¹²⁾ s cílem zvýšit účinnost těchto opatření za současných okolností.
- (69) Tímto nařízením není dotčena možnost, aby členské státy při prioritizaci poptávky, kterou je třeba snížit nebo omezit, tak aby mohly poskytnout solidární pomoc jinému členskému státu, zohlednily potenciální dlouhodobé škody na průmyslových zařízeních.
- (70) Někteří zákazníci, včetně domácností a zákazníků, kteří poskytují klíčové sociální služby, jsou na negativní dopady narušení dodávek plynu obzvláště citliví. Z tohoto důvodu nařízení (EU) 2017/1938 zavedlo mechanismus solidarity mezi členskými státy jako nástroj pro zmírnění dopadů závažných stavů nouze v Unii a zajištění dodávek zemního plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity. V některých případech by však i používání plynu chráněnými zákazníky mohlo být považováno za zbytné. Snížení spotřeby u tohoto druhu použití, který jednoznačně překračuje rámec toho, co je nezbytné, by neohrozilo cíle stanovené v nařízení (EU) 2017/1938, zejména proto, že plyn spotřebovávaný pro zbytné účely by mohl chybět v jiných soukromých nebo obchodních oblastech, ve kterých by to mohlo způsobit významné škody. Členské státy by proto měly mít za určitých okolností možnost dosáhnout úspor plynu i snížením zbytné spotřeby u chráněných zákazníků, pokud je toto snížení fyzicky proveditelné, aniž by tím byly dotčeny nezbytné způsoby využití. Veškerá opatření ke snížení spotřeby přijatá členskými státy by však měla být přísně omezena na zbytnou spotřebu a v žádném případě by neměla vést ke snižování spotřeby u chráněných zákazníků pro základní využívání ani omezit jejich schopnost dostatečně vytápet své domovy.
- (71) Členské státy a jejich příslušné orgány by měly mít možnost stanovit použitelná opatření ke snížení zbytné spotřeby a činnosti odpovídající této spotřebě, jako je venkovní vytápění, vytápění bazénů v obytných budovách a vytápění dalších doplňkových obytných zařízení. Díky možnosti omezit zbytnou spotřebu by měly být členské státy schopny posílit záruky a zajistit, aby byl plyn dodáván do jiných základních odvětví, oblastí služeb a průmyslových odvětví, což by umožnilo zachování jejich provozu během krize.

⁽¹²⁾ Nařízení Rady (EU) 2022/1369 ze dne 5. srpna 2022 o koordinovaných opatřeních ke snížení poptávky po plynu (Úř. věst. L 206, 8.8.2022, s. 1).

- (72) Jakékoli opatření ke snížení zbytné spotřeby u chráněných zákazníků by mělo být nezbytné a přiměřené a mělo by se uplatňovat zejména v situacích vyhlášené krize podle čl. 11 odst. 1 a článku 12 nařízení (EU) 2017/1938 nebo výstraha na úrovni Unie podle nařízení (EU) 2022/1369. I přes uplatňování opatření na snížení zbytné spotřeby by chráněným zákazníkům měla být i nadále poskytována ochrana před odpojením. Členské státy by rovněž měly zajistit, aby tato opatření neomezovala požadovanou ochranu zranitelných zákazníků, jejichž současná spotřeba by měla být považována za nezbytnou, aniž by tím bylo dotčeno přerušení dodávek z technických důvodů.
- (73) Členské státy se mohou svobodně rozhodnout, zda a jak rozlišovat mezi nezbytnou a zbytnou spotřebou chráněných zákazníků. Od členského státu žádajícího o solidární opatření, který se rozhodne toto rozlišování neuplatňovat, by se nemělo vyžadovat, aby před podáním žádosti o solidární opatření prokázal, že by mohla být zbytná spotřeba snížena. Od členského státu poskytujícího solidární pomoc by se nemělo vyžadovat, aby při určování objemu plynu, který je k dispozici pro solidární opatření, rozlišoval mezi zákazníky, jejichž spotřeba je nezbytná, a jinými zákazníky.
- (74) V případě stavu nouze by členské státy i Unie měly zajistit, aby plyn tek l v rámci vnitřního trhu. To znamená, že opatření přijatá na vnitrostátní úrovni by neměla vést k problémům s bezpečností dodávek energie v jiném členském státě, zatímco přístup k přeshraniční infrastruktuře by měl zůstat bezpečný a kdykoli technicky možný. Stávající legislativní rámec nestanoví postup, který by mohl účinně řešit spory mezi dvěma členskými státy ohledně opatření, která mají negativní dopad na přeshraniční toky. Vzhledem k tomu, že plynárenské a elektroenergetické soustavy Unie jsou vzájemně propojeny, mohlo by to nejen vést k vážným problémům s bezpečností dodávek, ale také oslabit jednotu Unie ve vztahu ke třetím zemím. Odchylně od čl. 12 odst. 6 nařízení (EU) 2017/1938 by proto měla být Komisi svěřena pravomoc hodnotit přijatá vnitrostátní opatření a v případě potřeby v přiměřené lhůtě rozhodovat. Za tímto účelem by Komise měla mít možnost požádat o změnu takových vnitrostátních opatření, zjistí-li ohrožení bezpečnosti dodávek plynu v jiných členských státech nebo v Unii. Vzhledem k výjimečné povaze současné energetické krize by ke splnění rozhodnutí Komise mělo dojít bez prodloužení, jež by potenciálně mohlo dodávkám plynu v Unii bránit. Proto by po dobu použitelnosti tohoto nařízení měly být v zájmu zajištění fungování vnitřního trhu pozastaveny postupy sesouhlasení.
- (75) Zásada energetické solidarity je obecnou zásadou práva Unie ⁽¹³⁾ a vztahuje se na všechny členské státy, a nikoli pouze na sousední členské státy. Kromě toho je pro zajištění bezpečnosti dodávek plynu v duchu solidarity důležité účinné využívání stávající infrastruktury včetně přeshraničních přepravních kapacit a zařízení LNG. V době narušení dodávek plynu na unijní, regionální či vnitrostátní úrovni a významného přechodu od plynovodů na LNG by členské státy v závažné krizové situaci měly mít možnost využívat nejen dodávek z plynovodů ze sousedních zemí, ale také dodávek ze zemí, které mají k dispozici zařízení LNG. Některé členské státy by měly být schopny projevit solidaritu s jinými členskými státy, i když nejsou přímo propojeny plynovodem ani přes třetí zemi či jiné členské státy, a to za předpokladu, že členský stát žádající o solidaritu vyčerpá veškerá tržní opatření stanovená v jeho plánu pro stav nouze, včetně nákupu LNG na světovém trhu. Je tedy vhodné rozšířit povinnost solidarity na nepropojené členské státy, které mají zařízení LNG, a současně brát při ukládání povinností provozovatelům v potaz rozdíly mezi plynem z plynovodů a trhy a infrastrukturou pro LNG, včetně plavidel a tankerů na LNG, a zohlednit neexistenci donucovacích pravomocí, pokud jde o aktiva v oblasti LNG, jako jsou například tankery na LNG, jakož i včetně možností výměny zemního plynu za LNG v případě, že na území členského státu poskytujícího solidární pomoc není žádné zařízení pro zkapalňování plynu.
- (76) Členský stát se zařízeními LNG by při poskytování solidární pomoci jinému členskému státu neměl nést odpovědnost za problematická místa ani jiné potenciální problémy, které mohou nastat mimo jeho území nebo které jsou způsobeny neexistencí donucovacích pravomocí ve vztahu k plavidlům a tankerům na LNG vlastněným provozovatelem ze třetí země, pokud taková problematická místa či jiné problémy mohou ovlivnit faktický tok plynu a v konečném důsledku zabránit tomu, aby se potřebný objem plynu dostal do členského státu žádajícího o solidaritu. Pokud členský stát poskytující solidární pomoc nedisponuje donucovacími pravomocemi, neměl by nést odpovědnost za neuskutečnění výměny dodávek LNG za zemní plyn.

⁽¹³⁾ Rozsudek Soudního dvora ze dne 15. července 2021, Německo v. Polsko, C-848/19 P, ECLI:EU:C:2021:598.

- (77) Při provádění zásady energetické solidarity byl nařízením (EU) 2017/1938 zaveden mechanismus solidarity, jehož cílem je posílit spolupráci a důvěru mezi členskými státy v případě vážné krize. Členské státy jsou podle čl. 13 odst. 10 nařízení (EU) 2017/1938 povinny se v zájmu usnadnění provádění mechanismu solidarity dohodnout ve svých dvoustranných ujednáních na řadě technických, právních a finančních otázek.
- (78) Navzdory právní povinnosti uzavřít dvoustranná ujednání o solidaritě do 1. prosince 2018 bylo dokončeno pouze několik těchto ujednání, což ohrožuje plnění právní povinnosti poskytnout solidární podporu ve stavu nouze. Návrh nařízení Komise o vnitřním trhu s plynem z obnovitelných zdrojů, se zemním plynem a s vodíkem obsahoval první vzor dohody o solidaritě. Nicméně vzhledem k tomu, že tento vzor byl vypracován před invazí Ruské federace na Ukrajinu, a s ohledem na současnou situaci extrémního nedostatku plynu a prudce rostoucích cen a naléhavou potřebu zavést dočasná standardní pravidla již pro nadcházející zimu je vhodné vytvořit dočasný rámec standardních pravidel pro zajištění požadovaných solidárních opatření odchýleně od čl. 13 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2017/1938, která jsou účinná a rychle proveditelná, nezávisí na dlouhých dvoustranných jednáních a jsou přizpůsobena současné situaci nepřiměřených cen a vysoce volatilních cen plynu. Zejména by měla být zavedena jasnější standardní pravidla pro kompenzaci nákladů na poskytnutý plyn, jakož i pro omezení, v duchu solidarity mezi členskými státy, případných dodatečných nákladů, které by členský stát poskytující solidaritu mohl účtovat. Pravidla týkající se solidárních opatření podle článku 13 nařízení (EU) 2017/1938 by měla být nadále použitelná, ledaže by bylo výslovně stanoveno jinak.
- (79) Solidarita by měla být v zásadě poskytována na základě spravedlivé kompenzace přímo placené členskými státy žadajícím o solidaritu nebo jím pověřenými subjekty. Kompenzace by měla pokrývat cenu plynu, veškeré skutečné nebo potenciální náklady na skladování, přeshraniční přepravu a související náklady. Kompenzace by měla být spravedlivá, a to jak pro členské státy, jež o solidaritu žadají, tak pro ty, které ji poskytují.
- (80) Současná krize vede k cenovým hladinám a pravidelně dosahovaným cenovým maximům, které jsou mnohem vyšší než v situaci možné krize dodávek, o níž se uvažovalo v době přijetí nařízení (EU) 2017/1938. Při určování výše kompenzace pro členské státy, které poskytují solidární pomoc, by proto měla být zohledněna vnitrodenní volatilita cen, která je v současnosti v důsledku stávající krize v oblasti plynu pro trh se zemním plynem charakteristická. Na základě solidarity a s cílem vyhnout se stanovování cen za extrémních tržních okolností by bylo problematické považovat kolísající vnitrodenní tržní cenu za základ standardní ceny solidárního opatření. Cena plynu by měla odrážet průměr ceny na denním trhu v den předcházející žádosti o solidární pomoc v členském státě, který solidární pomoc poskytuje. S ohledem na tuto skutečnost je kompenzace stále založena na „tržní ceně“, jak je stanoveno v doporučení Komise (EU) 2018/177 ⁽⁴⁾. Průměrná cena na denním trhu je méně ovlivněna volatilitou a velmi vysokými spotovými cenami v krizových situacích a jako taková omezuje případné nevhodné pobídky.
- (81) Jak je zdůrazněno v doporučení (EU) 2018/177, náklady na náhradu škod způsobených omezením průmyslové výroby mohou být pokryty kompenzací pouze v případě, že se neodrážejí v ceně plynu, kterou musí členský stát žadající o solidární pomoc zaplatit; členský stát, který požádal o solidární pomoc, by neměl být nucen kompenzovat tytéž náklady dvakrát. Vzhledem k výjimečným okolnostem, kdy ceny plynu dosáhly nebývalé úrovně, by členský stát přijímající solidární pomoc neměl být automaticky povinen plně hradit jiné náklady, jako jsou náhrady škod nebo náklady na soudní řízení, které vzniknou v členském státě poskytujícím solidaritu, ledaže je v dohodě o solidaritě dohodnuto jiné řešení. Zkušenosti ukázaly, že jednou z hlavních překážek pro uzavření dohod o solidaritě je povinnost přijímajícího členského státu nést plné finanční riziko za všechny přímé nebo nepřímé náklady na kompenzaci, které mohou z poskytnutí solidárních opatření vyplynout. Ve standardních pravidlech pro

⁽⁴⁾ Doporučení Komise (EU) 2018/177 ze dne 2. února 2018 týkající se prvků, jež mají být zahrnuty do technických, právních a finančních ujednání mezi členskými státy pro účely uplatňování mechanismu solidarity podle článku 13 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1938 o opatřeních na zajištění bezpečnosti dodávek zemního plynu (Úř. věst. L 32, 6.2.2018, s. 52).

dohody o solidaritě by proto měla být neomezená odpovědnost zmírněna, aby bylo možné co nejdříve uzavřít zbývající dohody, neboť tyto dohody jsou jedním ze základních prvků nařízení (EU) 2017/1938 a odrážejí unijní zásadu energetické solidarity. Pokud kompenzace za nepřímé náklady nepřesáhne 100 % ceny plynu, je odůvodněná a není pokryta cenou plynu, měl by tyto náklady hradit přijímající členský stát.

Pokud požadované náklady nicméně přesáhnou 100 % ceny plynu, měla by Komise po konzultaci relevantních příslušných orgánů stanovit spravedlivou kompenzaci nákladů, a mít tak možnost ověřit, zda je omezení kompenzace nákladů přiměřené. Komise by proto měla mít možnost, aby v jednotlivých případech umožnila jinou kompenzaci, než jak je stanovena v nařízení (EU) 2017/1938, a to s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem daného případu, včetně opatření k úsporám plynu a ke snížení poptávky po něm, a k zásadě energetické solidarity. V rámci posouzení by měla Komise náležitě zohlednit potřebu, aby se zamezilo nadměrným nepřímým nákladům v důsledku omezení dodávek pro odběratele plynu nebo odpojení těchto odběratelů.

- (82) Pravidly tohoto nařízení týkajícími se vyplácení kompenzace za solidární opatření mezi členskými státy nejsou dotčeny zásady kompenzace za škody podle vnitrostátního ústavního práva.
- (83) Nejvhodnějším nástrojem k plnění povinnosti poskytnout solidární opatření podle čl. 13 odst. 1 a 2 nařízení (EU) 2017/1938 je uzavření ujednání o solidaritě se sousedními členskými státy, jak požaduje čl. 13 odst. 10 uvedeného nařízení. Členské státy by proto měly mít možnost odchýlit se od standardních pravidel pro odškodnění stanovených v tomto nařízení, dohodnou-li se v dohodě o solidaritě jinak. Členské státy by zejména měly stále mít možnost dohodnout se dvoustranně na dodatečné kompenzaci pokrývající jiné náklady, jako jsou plné náklady vzniklé v důsledku povinnosti vyplatit kompenzaci v členském státě poskytujícím solidaritu, včetně náhrady škod způsobených omezením průmyslové výroby. V dvoustranných dohodách o solidaritě mohou být tyto náklady do kompenzace zahrnuty, pokud vnitrostátní právní rámec stanoví povinnost zaplatit náhradu škod způsobených omezením průmyslové výroby, včetně náhrady za hospodářské škody, nad rámec ceny za plyn.
- (84) Vzhledem k tomu, že opatření solidarity je krajním řešením, měl by být standardní mechanismus solidarity členským státem žádajícím o solidaritu aktivován, pouze pokud trh není schopen nabídnout objemy plynu nezbytné k uspokojení poptávky zákazníků chráněných v rámci solidarity, včetně LNG a objemů dobrovolně nabídnutých zákazníky, kteří chránění nejsou. Podle nařízení (EU) 2017/1938 jsou členské státy povinny vyčerpat veškerá opatření stanovená v jejich plánech pro stav nouze, včetně nuceného omezení dodávek až na úroveň zákazníků chráněných v rámci solidarity.
- (85) Naléhavá povaha a důsledky případné aktivace mechanismu solidarity by měly zahrnovat úzkou spolupráci mezi zúčastněnými členskými státy, Komisí a příslušnými krizovými manažery určenými členskými státy v souladu s čl. 10 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) 2017/1938. Žádost by proto měla být sdělena všem stranám včas a měla by obsahovat minimální soubor prvků, které umožní členským státům poskytujícím solidaritu neprodleně reagovat. Odpověď členského státu poskytujícího solidaritu by měla zahrnovat informace o objemu plynu, který by mohl být dodán členskému státu žádajícímu o solidaritu, včetně objemů, které by mohly být uvolněny při uplatnění netržních opatření. Členské státy se mohou dohodnout na dalších technických a koordinačních ujednáních s cílem usnadnit včasnou reakci na žádost o solidární pomoc. Členské státy a jejich příslušné orgány by při poskytování solidární pomoci měly zajistit provozní bezpečnost a spolehlivost soustavy.
- (86) Členský stát žádající o solidaritu by měl mít možnost získat solidární pomoc od více členských států. Standardní mechanismus solidarity by měl být aktivován pouze tehdy, neuzavřel-li členský stát poskytující solidaritu s členským státem žádajícím o solidaritu žádné dvoustranné ujednání. V případě dvoustranného ujednání mezi členským státem žádajícím o solidaritu a členským státem poskytujícím solidaritu by uvedené ujednání mělo mít přednost a mělo by se mezi nimi použít.

- (87) Komise by měla být schopna sledovat uplatňování standardního mechanismu solidarity, a bude-li to považováno za nezbytné, měla by být schopna pomáhat při vyhledávání nabídek odpovídajících žádostem o solidární pomoc. Komise by proto měla zajistit interaktivní platformu, která by měla sloužit jako šablona a umožňovat průběžné předkládání žádostí o solidární pomoc v reálném čase a jejich propojení s příslušnými dostupnými objemy.
- (88) Členské státy a smluvní strany Energetického společenství mohou rovněž uzavírat dobrovolná ujednání o uplatňování solidárních opatření.
- (89) Za účelem zajištění jednotných podmínek k uplatňování tohoto nařízení by měly být Komisi svěřeny prováděcí pravomoci. Tyto pravomoci by měly být vykonávány v souladu s nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011⁽¹⁵⁾.
- (90) Jelikož cíle tohoto nařízení nemůže být uspokojivě dosaženo členskými státy, ale spíše jej může být lépe dosaženo na úrovni Unie, může Unie přijmout opatření v souladu se zásadou subsidiarity stanovenou v článku 5 Smlouvy o Evropské unii. V souladu se zásadou proporcionality, a jak je stanoveno v uvedeném článku, nepřekračuje toto nařízení rámec toho, co je pro dosažení uvedeného cíle nezbytné,

PŘIJALA TOTO NAŘÍZENÍ:

KAPITOLA I

PŘEDMĚT A DEFINICE

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

1. Toto nařízení stanoví dočasná pravidla pro:
 - a) urychlené zřízení služby, která podnikům usazeným v Unii umožní agregaci poptávky a společný nákup plynu;
 - b) rezervační platformu pro sekundární kapacity a platformu pro transparentnost v oblasti zařízení LNG a zásobníků plynu;
 - c) řízení přetížení v plynárenských přepravních soustavách.
2. Toto nařízení zavádí dočasné mechanismy na ochranu občanů a hospodářství před nadměrně vysokými cenami prostřednictvím dočasného mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility pro případ nadměrných výkyvů cen a ad hoc referenční hodnoty pro LNG, kterou má vypracovat agentura Evropské unie pro spolupráci energetických regulačních orgánů (dále jen „agentura ACER“).
3. Toto nařízení stanovuje dočasná opatření pro případ stavu nouze v oblasti plynu s cílem spravedlivě distribuovat plyn přes hranice, zabezpečit dodávky plynu pro nejkritičtější zákazníky a zajistit provádění přeshraničních solidárních opatření.

Článek 2

Definice

Pro účely tohoto nařízení se rozumí:

- 1) „plynárenským podnikem“ fyzická nebo právnická osoba, která se zabývá alespoň jednou z těchto činností: produkce, přeprava, distribuce, dodávky, nákup nebo skladování zemního plynu, včetně LNG, a která zajišťuje obchodní či technické úkony či činnosti údržby související s těmito funkcemi, s výjimkou konečných spotřebitelů;

⁽¹⁵⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 182/2011 ze dne 16. února 2011, kterým se stanoví pravidla a obecné zásady způsobu, jakým členské státy kontrolují Komisi při výkonu prováděcích pravomocí (Úř. věst. L 55, 28.2.2011, s. 13)

- 2) „zařízením LNG“ terminál, který se používá pro zkapalnění zemního plynu nebo dovoz, vyložení a znovuzplyňování LNG, zahrnuje pomocné služby a prozatímní skladování nezbytné k znovuzplyňování a k následnému dodání do přepravní soustavy, avšak nezahrnuje žádnou část terminálů LNG používanou ke skladování;
- 3) „zásobníkem plynu“ zařízení používané pro skladování zemního plynu, které je vlastněno nebo provozováno plynárenským podnikem, včetně části zařízení LNG používané pro skladování, avšak mimo části používané pro produkční činnosti a mimo zařízení vyhrazená pouze pro provozovatele přepravní soustavy při vykonávání jejich činností;
- 4) „poskytovatelem služeb“ podnik usazený v Unii, s nímž Komise uzavřela smlouvu na základě zadávacího řízení podle nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 za účelem organizace společného nákupu a plnění úkolů stanovených v článku 7 tohoto nařízení;
- 5) „nástrojem IT“ nástroj IT, jehož prostřednictvím poskytovatel služby agreguje poptávku plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících plyn a vyhledává nabídky k prodeji od dodavatelů nebo producentů zemního plynu k uspokojení uvedené agregované poptávky;
- 6) „obchodováním s LNG“ nabídky ke koupi, nabídky k prodeji nebo transakce týkající se nákupu nebo prodeje LNG:
 - a) které uvádějí místo dodání v Unii;
 - b) jejichž výsledkem je dodání v Unii; nebo
 - c) u nichž jedna protistrana provede znovuzplyňování LNG v terminálu v Unii;
- 7) „údaji o trhu s LNG“ záznamy o nabídkách k prodeji, nabídkách ke koupi nebo transakcích týkajících se obchodování s LNG s odpovídajícími informacemi, jak je uvedeno v čl. 21 odst. 1;
- 8) „účastníkem trhu s LNG“ jakákoli fyzická nebo právnická osoba, bez ohledu na místo založení nebo bydliště této osoby, která se zabývá obchodováním s LNG;
- 9) „odhadem ceny LNG“ stanovení denní referenční ceny pro obchodování s LNG v souladu s metodikou, kterou stanoví ACER;
- 10) „referenční hodnotou pro LNG“ určení rozpětí mezi denním odhadem ceny LNG a vypořádací cenou TTF Gas Futures s nejbližší měsíční splatností, kterou každodenně stanoví společnost ICE Endex Markets B.V.;
- 11) „obchodním systémem“ kterýkoli z těchto systémů:
 - a) „regulovaný trh“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 21 směrnice 2014/65/EU;
 - b) „mnohostranný obchodní systém“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 22 směrnice 2014/65/EU;
 - c) „organizovaný obchodní systém“ ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 23 směrnice 2014/65/EU;
- 12) „energetickým komoditním derivátem“ komoditní derivát ve smyslu čl. 2 odst. 1 bodu 30 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ⁽¹⁶⁾ obchodovaný v obchodním systému, jehož podkladovým aktivem je elektřina nebo plyn a jehož datum splatnosti nepřesahuje 12 měsíců;
- 13) „příslušným orgánem“, není-li uvedeno jinak, příslušný orgán ve smyslu čl. 4 odst. 1 bodu 26 směrnice (EU) 2014/65/EU;
- 14) „kritickým objemem plynu pro bezpečnost dodávek elektřiny“ maximální spotřeba plynu potřebná v odvětví elektroenergetiky k zajištění přiměřenosti v nejhorsím scénáři simulovaném v rámci zimního posouzení přiměřenosti podle článku 9 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ⁽¹⁷⁾.

⁽¹⁶⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 600/2014 ze dne 15. května 2014 o trzích finančních nástrojů a o změně nařízení (EU) č. 648/2012 (Úř. věst. L 173, 12.6.2014, s. 84).

⁽¹⁷⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/941 ze dne 5. června 2019 o rizikové připravenosti v odvětví elektroenergetiky a o zrušení směrnice 2005/89/ES (Úř. věst. L 158, 14.6.2019, s. 1).

- 15) „chráněným zákazníkem“ chráněný zákazník ve smyslu čl. 2 bodu 5 nařízení (EU) 2017/1938;
- 16) „zákazníkem chráněným v rámci solidarity“ zákazník chráněný v rámci solidarity ve smyslu čl. 2 bodu 6 nařízení (EU) 2017/1938.

KAPITOLA II

LEPŠÍ KOORDINACE NÁKUPŮ PLYNU

ODDÍL 1

Koordinace nákupů plynu v Unii

Článek 3

Transparentnost a výměna informací

1. Výhradně za účelem lepší koordinace plynárenské podniky nebo podniky, které spotřebovávají plyn, usazené v Unii nebo orgány členských států, které mají v úmyslu vypsát nabídkové řízení na nákup plynu nebo zahájit jednání s producenty nebo dodavateli zemního plynu ze třetích zemí o nákupu plynu o objemu vyšším než 5 TWh/rok, informují Komisi a případně členský stát, v němž jsou tyto podniky usazené, o uzavření smlouvy o dodávkách plynu nebo memoranda o porozumění nebo o vypsání nabídkového řízení na nákup plynu.

Oznámení podle prvního pododstavce se učiní nejméně šest týdnů před zamýšleným uzavřením nebo vypsáním nebo v kratší lhůtě, pokud jsou jednání zahájena blíže k datu podpisu smlouvy, nejpozději však dva týdny před zamýšleným uzavřením nebo vypsáním. Toto oznámení je omezeno na následující základní informace:

- a) identifikace smluvního partnera nebo partnerů nebo účel nabídkového řízení na nákup plynu;
- b) příslušné objemy;
- c) příslušná data;
- d) příslušně identifikace poskytovatele služeb, který tyto nákupy nebo tato nabídková řízení jménem členského státu organizuje.

2. Má-li Komise za to, že by další koordinace, pokud jde o vypsání nabídkového řízení na nákup plynu nebo plánované nákupy plynu plynárenskými podniky nebo podniky, které spotřebovávají plyn, usazenými v Unii nebo orgány členských států, mohla zlepšit fungování společného nákupu nebo že vypsání nabídkového řízení na nákup plynu nebo plánované nákupy plynu mohou mít negativní dopad na vnitřní trh, na bezpečnost dodávek nebo na energetickou solidaritu, může Komise vydat doporučení plynárenským podnikům nebo podnikům, které spotřebovávají plyn, usazeným v Unii nebo orgánům členských států, aby zvážily vhodná opatření. V takovém případě Komise informuje členský stát, v němž je podnik usazen.

3. Před vydáním kteréhokoli z doporučení stanovených v odstavci 2 Komise informuje řídicí výbor ad hoc uvedený v článku 4.

4. Při poskytnutí informací Komisi podle odstavce 1 mohou subjekty, které informace poskytují, uvést, zda některé z informací, ať už obchodní, či jiné povahy, jejichž zveřejnění by mohlo poškodit činnost příslušných stran, mají být považovány za důvěrné a zda lze poskytnuté informace sdílet s dalšími členskými státy.

5. Přístup Komise k důvěrným informacím není žádostmi o zachování důvěrnosti podle tohoto článku omezen. Komise zajistí, aby byl přístup k důvěrným informacím přísně omezen na útvary Komise, pro které je přístup k těmto informacím zcela nezbytný. Zástupci Komise nakládají s takovými informacemi s náležitou důvěrností.

6. Aniž je dotčen článek 346 Smlouvy o fungování EU, vyměňují se důvěrné informace s Komisí a dalšími příslušnými orgány pouze tehdy, je-li taková výměna nezbytná pro uplatňování tohoto nařízení. Vyměňované informace se omezí na informace, které jsou relevantní a přiměřené účelu takové výměny. Při výměně informací je zachována důvěrnost daných informací a chráněna bezpečnost a obchodní zájmy subjektů spadajících do oblasti působnosti tohoto nařízení a jsou uplatňovány účinné nástroje k fyzické ochraně údajů. Veškeré servery a informace musí být fyzicky umístěny a uloženy na území Unie.

Článek 4

Řídící výbor ad hoc

1. Pro usnadnění koordinace agregace poptávky a společného nákupu se zřizuje řídicí výbor ad hoc.
2. Komise řídicí výbor ad hoc zřídí do šesti týdnů od vstupu tohoto nařízení v platnost. Řídící výbor sestává z jednoho zástupce každého členského státu a z jednoho zástupce Komise. Zástupci smluvních stran Energetického společenství mohou být Komisí pozváni k účasti na zasedání výboru ad hoc, která se týkají všech otázek společného zájmu. Zasedáním výboru předsedá Komise.
3. Řídící výbor ad hoc přijme svůj jednací řád kvalifikovanou většinou do jednoho měsíce od svého zřízení.
4. Komise konzultuje řídicí výbor ad hoc ohledně návrhu doporučení poskytnutého Komisí podle čl. 3 odst. 4, zejména pokud jde o to, zda příslušné nákupy plynu nebo nabídkové řízení na nákup plynu zvyšují bezpečnost dodávek energie v Unii a jsou slučitelné se zásadou energetické solidarity.
5. Komise informuje řídicí výbor ad hoc o dopadu účasti podniků na společném nákupu organizovaném poskytovatelem služeb na bezpečnost dodávek energie v Unii a případně na energetickou solidaritu.
6. V případě, že jsou členům řídicího výboru ad hoc předány důvěrné informace v souladu s čl. 3 odst. 6, nakládají jeho členové s takovými informacemi s náležitou důvěrností. Vyměňované informace se omezí na informace, které jsou relevantní a přiměřené účelu takové výměny.

ODDÍL 2

Agregace poptávky a společný nákup

Článek 5

Dočasná smlouva o službách s poskytovatelem služeb

1. Odchylně od článku 176 nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 Komise prostřednictvím zadávacího řízení podle nařízení (EU, Euratom) 2018/1046 uzavře smlouvu o nezbytných službách se subjektem usazeným v Unii, který působí jako poskytovatel služeb za účelem plnění úkolů stanovených v článku 7 tohoto nařízení.
2. Smlouva o službách s vybraným poskytovatelem služeb určí vlastnictví informací, které poskytovatel služeb obdrží, a stanoví možné předání těchto informací Komisi při ukončení nebo uplynutí platnosti dané smlouvy.

3. Komise ve smlouvě o službách vymezení praktické aspekty činnosti poskytovatele služeb, včetně používání nástroje IT, bezpečnostních opatření, měny nebo měn, platebního režimu a závazků.
4. Smlouva o službách s poskytovatelem služeb vyhrazuje Komisi právo jej sledovat a vykonávat u něj audit. Za tímto účelem má Komise plný přístup k informacím, které má v držení poskytovatel služeb.
5. Komise může poskytovatele služeb požádat, aby poskytl veškeré informace potřebné pro plnění úkolů stanovených v článku 7 a aby Komisi umožnil ověřit, zda plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn plní povinnosti vyplývající z článku 10.

Článek 6

Kritéria pro výběr poskytovatele služeb

1. Poskytovatele služeb vybírá Komise na základě těchto kritérií způsobilosti:
 - a) poskytovatel služeb musí být usazen a mít své skutečné sídlo na území členského státu;
 - b) poskytovatel služeb musí mít zkušenosti s přeshraničními transakcemi;
 - c) pokud jde o poskytovatele služeb, nesmí:
 - i) proti němu být namířena omezující opatření Unie přijatá podle článku 215 Smlouvy o fungování EU, zejména omezující opatření Unie přijatá vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině nebo vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny;
 - ii) být přímo či nepřímo vlastněn nebo ovládán fyzickými či právníckými osobami, subjekty či orgány, proti nimž jsou tato omezující opatření Unie namířena, nebo jednat jejich jménem či na jejich pokyn; nebo
 - iii) být přímo či nepřímo vlastněn nebo ovládán Ruskou federací či její vládou nebo jakoukoli ruskou fyzickou či právníckou osobou nebo subjektem či orgánem usazeným v Rusku nebo jednat jejich jménem či na jejich pokyn.
2. Aniž jsou dotčeny další povinnosti náležité péče, zavedou se smluvní povinnosti mezi Komisí a poskytovatelem služeb, které zajišťují, že poskytovatel služeb při plnění svých úkolů v souladu s článkem 7 přímo ani nepřímo nezpřístupní žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje fyzickým či právníckým osobám, subjektům či orgánům ani ve prospěch fyzických či právníckých osob, subjektů či orgánů:
 - a) proti nimž jsou namířena omezující opatření Unie přijatá podle článku 215 Smlouvy o fungování EU, zejména omezující opatření Unie přijatá vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině nebo vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny;
 - b) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány fyzickými či právníckými osobami, subjekty či orgány, proti nimž jsou tato omezující opatření Unie namířena, nebo jednájí jejich jménem či na jejich pokyn; nebo
 - c) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány Ruskou federací či její vládou nebo jakoukoli ruskou fyzickou či právníckou osobou nebo subjektem či orgánem usazeným v Rusku nebo jednájí jejich jménem či na jejich pokyn.
3. Poskytovatel služeb nesmí být součástí vertikálně integrovaného podniku působícího v oblasti produkce nebo dodávek zemního plynu podle čl. 2 bodu 20 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES⁽¹⁸⁾ o zemním plynu, s výjimkou subjektu odděleného v souladu s kapitolou IV uvedené směrnice.

⁽¹⁸⁾ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/73/ES ze dne 13. července 2009 o společných pravidlech pro vnitřní trh se zemním plynem a o zrušení směrnice 2003/55/ES (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 94).

4. Komise stanoví kritéria pro výběr poskytovatele a zadání zakázky mimo jiné s ohledem na následující kritéria, která budou upřesněna ve výzvě k podávání nabídek:

- a) úroveň zkušeností se zaváděním a provozováním nabídkových řízení nebo dražebních procesů týkajících se zemního plynu nebo souvisejících služeb, jako jsou přepravní služby, s podporou specializovaných nástrojů IT;
- b) úroveň zkušeností s přizpůsobováním nabídkových řízení nebo dražebních procesů různým potřebám, jako je zeměpisné zaměření nebo načasování;
- c) úroveň zkušeností s vývojem nástrojů IT pro agregaci poptávky od více účastníků a její sladění s nabídkou;
- d) kvalitu bezpečnosti informačního systému, zejména pokud jde o ochranu údajů a zabezpečení internetu, a
- e) kapacitu pro identifikaci a akreditaci účastníků, a to jak z hlediska právního subjektu, tak z hlediska finanční kapacity.

Článek 7

Úkoly poskytovatele služeb

1. Poskytovatel služeb organizuje agregaci poptávky a společný nákup, a zejména:
 - a) agreguje poptávku plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících plyn za podpory nástroje IT;
 - b) vyhledává nabídky k prodeji od dodavatelů nebo producentů zemního plynu s cílem sladit je s agregovanou poptávkou za podpory nástroje IT;
 - c) přiděluje přístupová práva k dodávkám s přihlédnutím k přiměřenému rozdělení nabízených objemů plynu mezi menší a větší účastníky z řad plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících plyn, které se účastní agregace poptávky. Pokud agregovaná poptávka překročí obdržené nabídky dodávek, musí být přidělení přístupových práv úměrně poptávce uvedené zúčastněnými podniky během fáze agregace poptávky pro danou dodací lhůtu a místo;
 - d) ověřuje, akredituje a registruje uživatele nástroje IT; a
 - e) poskytuje veškeré pomocné služby nezbytné pro správné provádění operací, jak je stanoveno ve smlouvě o službách uvedené v článku 5, uživatelům nástroje IT, včetně služeb k usnadnění uzavírání smluv, nebo Komisi.
2. Podmínky týkající se úkolů poskytovatele služeb, zejména pokud jde o registraci uživatelů, zveřejňování a podávání zpráv, se stanoví ve smlouvě o službách podle článku 5 .

Článek 8

Účast na agregaci poptávky a společném nákupu

1. Účast na agregaci poptávky a společném nákupu je otevřená a transparentní pro všechny plynárenské podniky a podniky, které spotřebovávají plyn, usazené v Unii bez ohledu na požadovaný objem. Z účasti na agregaci poptávky a společném nákupu jsou jakožto dodavatelé, producenti a nakupující vyloučeny plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn:
 - a) proti nimž jsou namířena omezující opatření Unie přijatá podle článku 215 Smlouvy o fungování EU, zejména omezující opatření Unie přijatá vzhledem k činnostem Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině nebo vzhledem k činnostem narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny;
 - b) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládnány fyzickými či právními osobami, subjekty či orgány, proti nimž jsou tato omezující opatření Unie namířena, nebo jednájí jejich jménem či na jejich pokyn; nebo

- c) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány Ruskou federací či její vládou nebo jakoukoli ruskou fyzickou či právnickou osobou nebo subjektem či orgánem usazeným v Rusku nebo jednají jejich jménem či na jejich pokyn.
2. Zavedou se smluvní závazky zajišťující, že žádné finanční prostředky ani hospodářské zdroje pocházející z účasti na společném nákupu organizovaném poskytovatelem služeb nebudou přímo ani nepřímo zpřístupněny fyzickým či právnickým osobám, subjektům či orgánům ani ve prospěch fyzických či právnických osob, subjektů či orgánů:
- a) proti nimž jsou namířena omezující opatření Unie přijatá podle článku 215 Smlouvy o fungování EU, zejména omezující opatření Unie přijatá vzhledem k činností Ruska destabilizujícím situaci na Ukrajině nebo vzhledem k činností narušujícím nebo ohrožujícím územní celistvost, svrchovanost a nezávislost Ukrajiny;
- b) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány fyzickými či právnickými osobami, subjekty či orgány, proti nimž jsou tato omezující opatření Unie namířena, nebo jednají jejich jménem či na jejich pokyn; nebo
- c) které jsou přímo či nepřímo vlastněny nebo ovládány Ruskou federací či její vládou nebo jakoukoli ruskou fyzickou či právnickou osobou nebo subjektem či orgánem usazeným v Rusku nebo jednají jejich jménem či na jejich pokyn.
3. Členské státy nebo jiné zúčastněné strany mohou v příslušných případech účastníkům společného nákupu organizovaného poskytovatelem služeb v souladu s pravidly státní podpory poskytnout podporu likvidity, včetně záruk. Podpora může zahrnovat záruky na pokrytí potřeb zajištění nebo na krytí rizika dodatečných nákladů v důsledku platební neschopnosti jiných kupujících v rámci stejné smlouvy o společném nákupu.
4. Plynárenské podniky a podniky, které spotřebovávají plyn, usazené ve smluvních stranách Energetického společenství se mohou účastnit agregace poptávky a společného nákupu za předpokladu, že jsou zavedena nezbytná opatření nebo ujednání umožňující jejich účast na agregaci poptávky a společném nákupu podle tohoto oddílu.

Článek 9

Dodávky zemního plynu vyloučené ze společného nákupu

Dodávky zemního plynu pocházející z Ruské federace nejsou předmětem společného nákupu včetně dodávek zemního plynu, které vstupují do členských států nebo smluvních stran Energetického společenství přes tyto vstupní body:

- a) Greifswald;
- b) Lubmin II;
- c) Imatra;
- d) Narva;
- e) Värskä;
- f) Luhamaa;
- g) Sakiai;
- h) Kotlovka;
- i) Kondratki;
- j) Wysokoje;
- k) Tietarowka;
- l) Mozyr;
- m) Kobryn;

- n) Sudža (RU)/Ukrajina;
- o) Bělgorod (RU)/Ukrajina;
- p) Valujki (RU)/Ukrajina;
- q) Serebrjanka (RU)/Ukrajina;
- r) Pisarevka (RU)/Ukrajina;
- s) Sochranovka (RU)/Ukrajina;
- t) Prochorovka (RU)/Ukrajina;
- u) Platovo (RU)/Ukrajina;
- v) Strandža 2 (BG) / Malkoclar (TR).

Článek 10

Povinné využívání poskytovatele služeb

1. Členské státy přijmou vhodná opatření, jež zajistí účast plynárenských podniků a podniků spotřebovávajících plyn v jejich jurisdikci na procesu agregace poptávky organizovaném poskytovatelem služeb jako jeden z možných prostředků ke splnění cílů týkajících se naplnění podle článků 6a a 20 nařízení (EU) 2017/1938.
2. Členské státy s podzemními zásobníky plynu vyžadují, aby se plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn v jejich jurisdikci účastnily procesu agregace poptávky organizovaného poskytovatelem služeb s objemy, které se rovnají alespoň 15 % celkového objemu ke splnění cílů týkajících se naplnění podle článků 6a a 20 nařízení (EU) 2017/1938.
3. Členské státy bez podzemních zásobníků plynu vyžadují, aby se plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn v jejich jurisdikci účastnily procesu agregace poptávky organizovaného poskytovatelem služeb s objemy, které se rovnají alespoň 15 % objemu odpovídajícího cílům přeshraničního naplnění podle článků 6c a 20 nařízení (EU) 2017/1938.
4. Plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn, které se účastní agregace poptávky na základě závazné povinnosti, se mohou po agregacním procesu rozhodnout, že plyn nenakoupí. Zakoupený plyn může být použit pro jiné účely než k uskladnění.

Článek 11

Konsorcium pro nákup plynu

Plynárenské podniky a podniky spotřebovávající plyn, které se účastní agregace poptávky organizované poskytovatelem služeb, mohou transparentním způsobem koordinovat prvky podmínek kupní smlouvy nebo využívat smlouvy o společném nákupu, aby získaly lepší podmínky u svých dodavatelů, pokud jsou tyto kroky v souladu s právem Unie, včetně právních předpisů Unie v oblasti hospodářské soutěže, zejména s články 101 a 102 Smlouvy o fungování EU, jak může stanovit Komise v rozhodnutí podle článku 10 nařízení (ES) č. 1/2003, jakož i s požadavkem na transparentnost podle článku 3 tohoto nařízení.

ODDÍL 3

Opatření s cílem zlepšit využívání zařízení LNG, zásobníků plynu a plynovodů

Článek 12

Rezervační platforma pro sekundární kapacity pro uživatele zařízení LNG a zásobníků plynu

Uživatelé zařízení LNG a zásobníků plynu, kteří chtějí odprodat svou smluvní kapacitu na sekundárním trhu ve smyslu čl. 2 bodu 6 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009⁽¹⁹⁾, jsou oprávněni tak učinit. Provozovatelé zařízení LNG a zásobníků plynu do 28. února 2023 jednotlivě nebo regionálně zřídí nebo využijí stávající transparentní a nediskriminační rezervační platformu, kde by uživatelé zařízení LNG a uživatelé zásobníků plynu mohli odprodat svou smluvní kapacitu na sekundárním trhu.

Článek 13

Platformy pro transparentnost v oblasti zařízení LNG a zásobníků plynu

1. Do 28. února 2023 zveřejní provozovatelé zařízení LNG a provozovatelé zásobníků plynu transparentním a uživatelsky vstřícným způsobem veškeré informace požadované podle článku 19 nařízení (ES) č. 715/2009 na evropské platformě pro transparentnost v oblasti LNG, nebo na evropské platformě pro transparentnost v oblasti skladování. Regulační orgány mohou tyto provozovatele požádat, aby zveřejnili případné další informace relevantní pro uživatele soustavy.
2. Zařízení LNG, kterým byla udělena výjimka z pravidel pro přístup třetích stran podle článku 36 směrnice 2009/73/ES, a provozovatelé zásobníků plynu v rámci režimu sjednaného přístupu třetích stran podle čl. 33 odst. 3 uvedené směrnice zveřejní konečné sazby za infrastrukturu do 31. ledna 2023.

Článek 14

Účinnější využívání přepravních kapacit

1. Provozovatelé přepravní soustavy nabízejí nedostatečně využívanou smluvní pevnou kapacitu v propojovacích bodech a ve virtuálních propojovacích bodech jako měsíční kapacitní produkt a jako denní a vnitrodenní kapacitní produkty na daný měsíc v případě nedostatečného využívání podle odstavce 2.
2. Smluvní pevná kapacita se považuje za nedostatečně využívanou, pokud uživatel soustavy za uplynulý kalendářní měsíc využil nebo nabídl v průměru méně než 80 % rezervované pevné kapacity v propojovacím bodu nebo ve virtuálním propojovacím bodu. Provozovatel přepravní soustavy nevyužívanou kapacitu sleduje a informuje uživatele soustavy o objemu kapacity, která má být odebrána v příslušném propojovacím bodu nebo virtuálním propojovacím bodu, nejpozději před oznámením objemu kapacity, která má být nabídnuta pro nadcházející klouzavou aukci měsíční kapacity, v souladu s nařízením (EU) 2017/459.
3. Objem kapacity, která má být nabídnuta, se rovná rozdílu mezi průměrným využitím za předchozí kalendářní měsíc a 80 % pevné kapacity, která byla nasmlouvána na dobu delší než jeden měsíc.
4. Dostupná kapacita nabízená na aukci v souladu s nařízením (EU) 2017/459 má při přidělování kapacity přednost před nedostatečně využívanou kapacitou zahrnutou do aukce podle odstavce 2.

⁽¹⁹⁾ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 715/2009 ze dne 13. července 2009 o podmínkách přístupu k plynárenským přepravním soustavám a o zrušení nařízení (ES) č. 1775/2005 (Úř. věst. L 211, 14.8.2009, s. 36).

5. Pokud je nedostatečně využívaná kapacita nabízená provozovatelem přepravní soustavy prodána, původnímu držiteli smluvní kapacity se odebere. Původní držitel může odebranou pevnou kapacitu využívat jako přerušitelnou.

6. Uživatelé soustavy jsou zachována jeho práva a povinnosti plynoucí ze smlouvy o přidělení kapacity do okamžiku, než provozovatel přepravní soustavy přidělí kapacitu jinému uživateli, a v rozsahu, v němž není kapacita daným provozovatelem přidělena jinému uživateli.

7. Před nabídnutím nedostatečně využívané pevné kapacity v souladu s tímto článkem provozovatelé přepravní soustavy analyzují potenciální účinky v každém propojovacím bodě, který provozují, a informují příslušný vnitrostátní regulační orgán. Odchylně od odstavců 1 až 6 tohoto článku a bez ohledu na to, zda jsou uvedené propojovací body přetížené, či nikoli, mohou vnitrostátní regulační orgány rozhodnout o zavedení jednoho z těchto mechanismů ve všech propojovacích bodech:

- a) mechanismus ztráty v případě nevyužití pevné kapacity v režimu na následující den v souladu s nařízením (EU) 2017/459 a s přihlédnutím k bodu 2.2.3 přílohy I nařízení (ES) č. 715/2009;
- b) režim vytváření nadměrné poptávky a zpětného odkupu v souladu s bodem 2.2.2 přílohy I nařízení (ES) č. 715/2009, který nabízí alespoň 5% dodatečnou kapacitu ve vztahu k technické kapacitě v příslušném propojovacím bodě; nebo
- c) nabídka alespoň původně nenominované kapacity na základě vyhlídky na následující den a na vnitrodenním základě, která má být přidělena jako přerušitelná kapacita.

Odstavce 1 až 6 se použijí automaticky, pokud se některý z alternativních mechanismů podle prvního pododstavce nepoužije do 31. března 2023.

8. Před přijetím rozhodnutí uvedeného v odstavci 7 vede vnitrostátní regulační orgán konzultace s vnitrostátním regulačním orgánem sousedního členského státu a zohlední jeho stanoviska. V případě, že vstupně-výstupní systém zahrnuje více než jeden členský stát, kde působí více než jeden provozovatel přepravní soustavy, rozhodnou vnitrostátní regulační orgány dotčených členských států společně o uplatňování odstavce 7.

KAPITOLA III

OPATŘENÍ K PŘEDCHÁZENÍ NADMĚRNÝM CENÁM PLYNU A NADMĚRNÉ VNITRODENNÍ VOLATILITĚ NA TRZÍCH S ENERGETICKÝMI DERIVÁTY

ODDÍL 1

Dočasný vnitrodenní nástroj k řízení nadměrné volatility na trzích s energetickými deriváty

Článek 15

Mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility

1. Co nejdříve, nejpozději však do 31. ledna 2023 zavede každý obchodní systém, v němž se obchoduje s energetickými komoditními deriváty, pro každý energetický komoditní derivát, s nímž se v něm obchoduje, mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility založený na horních a dolních cenových hranicích („cenové hranice“), který definuje ceny nad a pod nimiž nelze pokyny provést („mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility“). Obchodní systémy zajistí, aby mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility bránil nadměrnému pohybu cen energetických komoditních derivátů v průběhu obchodního dne. Při vytváření mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility obchodní systémy rovněž zajistí, aby provádění uvedených opatření nebránilo tvorbě spolehlivých uzavíracích cen ke konci dne.

2. Obchodní systémy u každého energetického komoditního derivátu, který je v nich obchodován, stanoví použitelnou metodu výpočtu ke stanovení cenových hranic ve vztahu k referenční ceně. První referenční cena dne se rovná ceně stanovené při zahájení příslušného obchodního dne. Další referenční ceny odpovídají poslední tržní ceně zjištěné v pravidelných intervalech. V případě přerušení obchodování během obchodního dne je první referenční cenou po přerušení otevírací cena obnoveného obchodování.
3. Cenové hranice se vyjadřují buď v absolutní hodnotě, nebo v relativním vyjádření v podobě procentuální odchylky od referenční ceny. Obchodní systémy upraví tuto metodu výpočtu podle specifik každého energetického komoditního derivátu, profilu trhu s tímto derivátem z hlediska likvidity a jeho profilu volatility. Obchodní systém o této metodě bez zbytečného odkladu informuje příslušný orgán.
4. Obchodní systémy obnovují během obchodních hodin cenové hranice v pravidelných intervalech na základě referenční ceny.
5. Obchodní systémy bez zbytečného odkladu zveřejní prvky mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility, který zavedly, nebo kdykoli provedly změnu.
6. Obchodní systémy zavedou mechanismus pro řízení vnitrodenní volatility buď tím, že jej začlení do svých stávajících mechanismů pro přerušení obchodování, které již byly zřízeny v souladu se směrnicí 2014/65/EU, anebo jako doplňkový mechanismus.
7. Pokud obchodní systém hodlá změnit metodu výpočtu cenových hranic platných pro daný energetický komoditní derivát, informuje o zamýšlených změnách bez zbytečného odkladu příslušný orgán.
8. Pokud z informací shromážděných Evropským orgánem pro cenné papíry a trhy (ESMA) v souladu s čl. 16 odst. 3 vyplne, že k zajištění účinnějšího řízení nadměrné volatility cen v celé Unii je zapotřebí další konzistentnost provádění mechanismu, může Komise přijmout prováděcí akty upřesňující jednotné zásady pro provádění mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility s přihlédnutím ke specifickým rysům každého energetického komoditního derivátu, profilu likvidity trhu s tímto derivátem a jeho profilu volatility. Za účelem zajištění hladkého fungování obchodních systémů, které nabízejí obchodování s energetickými komoditními deriváty, může Komise zejména stanovit intervaly, v nichž budou obnovovány cenové hranice, nebo opatření, která mají být přijata v případě, že se při obchodování uvedené cenové hranice překročí, včetně ustanovení k zajištění tvorby spolehlivých uzavíracích cen. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 29.

Článek 16

Úloha příslušných orgánů

1. Na provádění mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility dohlíží příslušné orgány. Příslušné orgány zajistí, aby rozdíly v provádění mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility obchodními systémy usazenými v jejich členských státech byly řádně odůvodněny specifickými rysy dotčených obchodních systémů nebo energetických komoditních derivátů.
2. Příslušné orgány zajistí, aby obchodní systémy zavedly vhodné předběžné mechanismy, které zajistí, aby nadměrná volatility na trzích s energetickými komoditními deriváty byla zmírněna až do zavedení mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility podle čl. 15 odst. 1.
3. Příslušné orgány podají orgánu ESMA zprávu o provádění mechanismu pro řízení vnitrodenní volatility obchodními systémy, nad nimiž vykonávají dohled, a to do tří týdnů od data uvedeného v čl. 15 odst. 1 a alespoň jednou za čtvrt roku.

Článek 17

Koordinační úloha orgánu ESMA

1. Orgán ESMA koordinuje a sleduje provádění mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility na základě zpráv, které mu předloží příslušné orgány v souladu s čl. 16 odst. 3.
2. Orgán ESMA na základě zpráv příslušných orgánů zdokumentuje veškeré rozdíly v provádění mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility napříč jurisdikcemi v Unii. Do 30. června 2023 předloží orgán ESMA Komisi zprávu hodnotící účinnost mechanismů pro řízení vnitrodenní volatility. Na základě této zprávy Komise zváží, zda předloží Radě návrh na změnu tohoto nařízení.

ODDÍL 2

Zmocnění agentury ACER ke shromažďování a zveřejňování objektivních údajů o cenách

Článek 18

Úkoly a pravomoci agentury ACER při stanovování odhadů ceny a referenčních hodnot

1. Nejpozději 13. ledna 2023 začne agentura ACER neprodleně vypracovávat a zveřejňovat denní odhad ceny LNG. Pro účely odhadu ceny LNG agentura ACER systematicky shromažďuje a zpracovává údaje o transakcích na trhu s LNG. V odhadu ceny se případně zohlední regionální rozdíly a tržní podmínky.
2. Nejpozději 31. března 2023 agentura ACER vypracuje a zveřejní denní referenční hodnotu pro LNG určenou na základě rozpětí mezi denním odhadem ceny LNG a vypořádací cenou smlouvy TTF Gas Futures s plněním v následujícím měsíci, kterou denně stanoví společnost ICE Endex Markets B.V. Pro účely stanovení referenční hodnoty pro LNG agentura ACER systematicky shromažďuje a zpracovává veškeré údaje o trhu s LNG.
3. Odchylně od čl. 3 odst. 4 písm. b) nařízení (EU) č. 1227/2011 se povinnosti a zákazy vztahující se na účastníky trhu podle nařízení (EU) č. 1227/2011 vztahují na účastníky trhu s LNG. Pravomoci svěřené agentuře ACER nařízením (EU) č. 1227/2011 a prováděcím nařízením (EU) č. 1348/2014 se vztahují rovněž na účastníky trhu s LNG, a to včetně ustanovení o důvěrnosti.

Článek 19

Zveřejnění odhadu ceny LNG a referenční hodnoty pro LNG

1. Pro účely přímého odhadu transakční ceny se odhad ceny LNG zveřejňuje denně, a to nejpozději do 18:00 hodin SEČ. Kromě zveřejnění odhadu ceny LNG agentura ACER rovněž každý den zveřejňuje nejpozději do 19:00 SEČ nebo jakmile je to technicky možné, také referenční hodnotu pro LNG, a to od 31. března 2023.
2. Pro účely tohoto článku může agentura ACER využívat služeb třetí strany.

Článek 20

Poskytování údajů o trhu s LNG agentuře ACER

1. Účastníci trhu s LNG předkládají agentuře ACER denně údaje o trhu s LNG v souladu se specifikacemi stanovenými v článku 21, a to ve standardizovaném formátu, prostřednictvím vysoce kvalitního přenosového protokolu a co nejbližší reálnému času, jakmile je to technologicky možné, před zveřejněním denního odhadu ceny LNG (18:00 SEČ).

2. Komise může přijmout prováděcí akty, kterými stanoví okamžik, do kdy mají být údaje o trhu s LNG předloženy před každodenním zveřejněním odhadu ceny LNG podle odstavce 1. Tyto prováděcí akty se přijímají přezkumným postupem podle článku 29.
3. V případě potřeby vydá agentura ACER po konzultaci s Komisí pokyny týkající se:
 - a) podrobných údajů o informacích, které se mají oznamovat, mimo běžných údajů o oznamovaných transakcích a základních údajů podle prováděcího nařízení Komise (EU) č. 1348/2014, včetně nabídek ke koupi a nabídek k prodeji; a
 - b) postupu, standardního a elektronického formátu a technických a organizačních požadavků na předkládání údajů, které mají být použity pro poskytování požadovaných údajů o trhu s LNG.
4. Účastníci trhu s LNG předkládají požadované údaje o trhu s LNG agentuře ACER bezplatně a prostřednictvím kanálů pro podávání zpráv zřízených agenturou ACER, a to pokud možno s využitím již existujících nebo dostupných postupů.

Článek 21

Kvalita údajů o trhu s LNG

1. Údaje o trhu s LNG zahrnují následující údaje:
 - a) smluvní strany, včetně ukazatele nákupu/prodeje;
 - b) oznamující stranu;
 - c) transakční cenu;
 - d) smluvní množství;
 - e) hodnotu smlouvy;
 - f) časový interval příjezdu nákladu LNG;
 - g) dodací podmínky;
 - h) místa dodávek;
 - i) informace časového razítka týkající se všech těchto položek:
 - i) data a okamžik podání nabídky ke koupi nebo nabídky k prodeji;
 - ii) data a okamžik transakce;
 - iii) data a okamžik oznámení nabídky ke koupi, nabídky k prodeji nebo transakce;
 - iv) potvrzení přijetí údajů o trhu s LNG ze strany agentury ACER.
2. Účastníci trhu s LNG poskytnou agentuře ACER údaje o trhu s LNG v těchto jednotkách a měnách:
 - a) transakční, kupní a prodejní jednotkové ceny se vykazují v měně uvedené ve smlouvě a v EUR/MWh a případně zahrnují použité přepočítací a směnné kurzy;
 - b) smluvní množství se vykazují v jednotkách uvedených ve smlouvách a v MWh;
 - c) časové intervaly příjezdu se vykazují jako data dodání vyjádřená ve formátu UTC;
 - d) u místa dodávky je uveden platný identifikátor stanovený agenturou ACER, jako je například uveden v seznamu zařízení LNG podléhajících oznamovací povinnosti podle nařízení (EU) č. 1227/2011 a prováděcího nařízení (EU) č. 1348/2014; informace časového razítka se hlásí ve formátu UTC;
 - e) v příslušných případech se uvede úplný cenový vzorec podle dlouhodobé smlouvy, z něhož je cena odvozena.

3. Agentura ACER vydá pokyny ohledně kritérií, podle nichž je každý předkladatel odpovědný za významnou část údajů o trhu s LNG předložených v rámci určitého referenčního období, a ohledně způsobu, jakým se tato situace zohledňuje v jejím denním odhadu ceny LNG a referenčních hodnotách pro LNG.

Článek 22

Kontinuita činnosti

Agentura ACER pravidelně přezkoumává, aktualizuje a zveřejňuje svou metodiku pro odhad referenční ceny LPG a stanovení referenční hodnoty pro LNG, jakož i metodiku používanou pro vykazování údajů o trhu s LNG a zveřejňování jejich odhadů ceny LNG a referenčních hodnot pro LNG, přičemž zohledňuje názory přispěvatelů údajů o trhu s LNG.

KAPITOLA IV

OPATŘENÍ PRO PŘÍPAD STAVU NOUZE V OBLASTI PLYNU

ODDÍL 1

Solidarita v oblasti plynu pro dodávky elektřiny, základní průmyslová odvětví a chráněné zákazníky

Článek 23

Rozšíření ochrany v rámci solidarity o kritické objemy plynu k zabezpečení dodávek elektřiny

1. Odchylně od čl. 13 odst. 3 nařízení (EU) 2017/1938 se solidární opatření podle čl. 13 odst. 1 a 2 uvedeného nařízení použije pouze v případě, že členský stát žádající o solidaritu nebyl schopen pokrýt:

- a) deficit dodávek plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity nebo v případě, že členský stát přijal dočasná opatření ke snížení zbytné spotřeby chráněných zákazníků v souladu s článkem 24 tohoto nařízení, nezbytné objemy spotřeby plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity;
- b) kritický objem plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny, navzdory uplatnění opatření uvedeného v čl. 11 odst. 3 nařízení (EU) 2017/1938. Použijí se podmínky stanovené v čl. 13 odst. 3 písm. b), c) a d) nařízení (EU) 2017/1938.

2. Členské státy, které jsou povinny poskytnout solidární pomoc podle odstavce 1, jsou oprávněny odečíst od nabídky solidární pomoci:

- a) dodávky zákazníkům chráněným v rámci solidarity v rozsahu, v jakém jsou dotčeny nezbytné objemy, nebo v případě, že členský stát přijal dočasná opatření ke snížení zbytné spotřeby chráněných zákazníků v souladu s článkem 28, dodávky nezbytných objemů spotřeby plynu zákazníkům chráněným v rámci solidarity;
- b) dodávky kritických objemů plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny;
- c) dodávky objemů plynu pro dodávky elektřiny potřebné k produkci a přepravě plynu; a
- d) objemy plynu nezbytné pro provoz kritické infrastruktury pro zabezpečení dodávek uvedené v příloze II, jakož i dalších zařízení se zásadním významem pro fungování vojenských služeb a služeb v oblasti národní bezpečnosti a humanitární pomoci.

3. Kritické objemy plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny uvedené v odst. 1 písm. b) a odst. 2 písm. b) a d) nesmějí překročit objemy uvedené v příloze I. V případě, že členský stát může prokázat, že je zapotřebí vyššího objemu plynu, aby se zabránilo elektroenergetické krizi tohoto členského státu, může Komise na základě řádně odůvodněné žádosti rozhodnout o povolení odpočtu vyšších objemů.

4. Jsou-li o poskytnutí solidárních opatření požádány členské státy, jejichž elektrizační soustava je synchronizována pouze s elektrizační soustavou třetí země, mohou tyto členské státy výjimečně odečíst vyšší objemy plynu v případě desynchronizace elektrizační soustavy od soustavy dané třetí země po dobu, po kterou jsou k zajištění bezpečného a spolehlivého provozu elektrizační soustavy vyžadovány služby ostrovní elektrizační soustavy nebo jiné služby poskytované provozovateli přenosové soustavy.

Článek 24

Opatření ke snížování poptávky týkající se chráněných zákazníků

1. Členské státy mohou výjimečně přijmout dočasná opatření ke snížení zbytné spotřeby chráněných zákazníků ve smyslu čl. 2 bodu 5 nařízení (EU) 2017/1938, zejména pokud byla vyhlášena jedna z krizových úrovní podle čl. 11 odst. 1 a článku 12 nařízení (EU) 2017/1938 nebo výstraha Unie podle nařízení (EU) 2022/1369. Tato opatření se omezí na jiná než nezbytná využití plynu a zohlední prvky stanovené v čl. 6 odst. 2 nařízení (EU) 2022/1369. Tato výjimečná opatření mohou být přijata pouze poté, co příslušné orgány, jak jsou vymezeny v čl. 2 bodě 7 nařízení (EU) 2017/1938, provedou posouzení týkající se podmínek pro stanovení takových objemů plynu, které nejsou nezbytné.

2. V důsledku opatření uvedených v odstavci 1 tohoto článku nesmí být za žádných okolností snížena spotřeba zranitelných zákazníků, jak je vymezují členské státy v souladu s čl. 3 odst. 3 směrnice 2009/73/ES, a členské státy nesmí v důsledku použití odstavce 1 tohoto článku odpojit chráněné zákazníky.

Článek 25

Záruky pro přeshraniční toky

V případě žádosti Komise podle čl. 12 odst. 6 prvního pododstavce nařízení (EU) 2017/1938 o ukončení nepatřičných omezení přeshraničních toků plynu nebo přístupu k plynárenské infrastruktuře nebo opatření ohrožujících dodávky plynu v jiném členském státě příslušný orgán ve smyslu čl. 2 bodu 7 nařízení (EU) 2017/1938 nebo členský stát, jak je uvedeno v čl. 12 odst. 6 prvním pododstavci uvedeného nařízení, namísto použití postupu uvedeného v čl. 12 odst. 6 druhém pododstavci nařízení (EU) 2017/1938 změní své opatření nebo přijme opatření s cílem zajistit soulad s čl. 12 odst. 5 uvedeného nařízení.

ODDÍL 2

Pravidla pro poskytování solidárních opatření

Článek 26

Dočasné rozšíření solidárních povinností na členské státy se zařízeními LNG

1. Povinnost poskytnout solidární opatření podle čl. 13 odst. 1 nařízení (EU) 2017/1938 se vztahuje nejen na členské státy přímo propojené s členským státem žádajícím, o solidaritu, ale také na členské státy, které mají zařízení LNG, pokud je k dispozici nezbytná kapacita v příslušné infrastruktuře, včetně plavidel a tankerů pro přepravu LNG.

2. Ustanovení čl. 13 odst. 2 až 9 nařízení (EU) 2017/1938 se použijí na členské státy se zařízeními LNG, není-li v tomto nařízení stanoveno jinak.

3. Členské státy se zařízeními LNG, která nejsou přímo propojena s členským státem žádajícím o solidaritu, se mohou na bilaterální bázi dohodnout s kterýmkoli jiným členským státem na nezbytných technických, právních a finančních ujednáních o solidaritě, která se vztahují na poskytování solidarity.

4. Standardní pravidla pro poskytování solidárních opatření podle článku 27 se použijí rovněž na nepropojené členské státy, pokud dvoustranné ujednání není uzavřeno v době obdržení žádosti o solidární pomoc.

Článek 27

Standardní pravidla pro solidární opatření

1. Pokud se dva členské státy nedohodly na nezbytných technických, právních a finančních ujednáních podle čl. 13 odst. 10 nařízení (EU) 2017/1938 (dále jen „dohoda o solidaritě“), vztahují se na dodávky plynu v souladu s povinností podle čl. 13 odst. 1 uvedeného nařízení v případě stavu nouze podmínky stanovené v tomto článku.
2. Kompenzace za solidární opatření nepřesáhne přiměřené náklady a odchýlně od čl. 13 odst. 8 nařízení (EU) 2017/1938 v každém případě zahrnuje:
 - a) cenu za plyn v členském státě poskytujícím solidární pomoc;
 - b) náklady na uskladnění a přepravu, včetně případných poplatků vyplývajících z odklonění dodávek LNG k požadovanému propojovacímu bodu;
 - c) náklady na soudní spory pro související soudní či rozhodčí řízení týkající se členského státu poskytujícího solidární pomoc;
 - d) jiné nepřímé náklady, které nejsou zahrnuty v ceně plynu, jako je náhrada finančních nebo jiných škod vyplývajících z povinného cíleného snížení odběru zákazníků v souvislosti s poskytováním solidarity, za předpokladu, že tyto nepřímé náklady nepřesahují 100 % ceny plynu.
3. Požádá-li členský stát o kompenzaci nepřímých nákladů podle odst. 2 písm. d), které přesahují 100 % ceny plynu, Komise po konzultaci s relevantními příslušnými orgány rozhodne, zda je s ohledem na konkrétní smluvní a vnitrostátní okolnosti daného případu a zásadu energetické solidarity vhodná vyšší kompenzace.
4. Pokud se členský stát žádající o solidární pomoc a členský stát poskytující solidární pomoc nedohodnou na jiné ceně, cena plynu dodaného do členského státu žádajícího o solidaritu odpovídá ceně na denním trhu v členském státě poskytujícím solidaritu za den předcházející žádosti o solidární pomoc nebo odpovídající ceně na denním trhu na nejbližší dostupné burze, na nejbližším dostupném virtuálním obchodním bodě nebo v dohodnutém uzlu za den předcházející žádosti o solidární pomoc.
5. Kompenzaci za objemy plynu dodané v souvislosti s žádostí o solidární pomoc podle článku 28 uhradí přímo členský stát žádající o solidární pomoc členskému státu nebo subjektu poskytujícímu solidární pomoc, který oba členské státy uvedou ve své odpovědi na žádost o solidární pomoc a v potvrzení o přijetí a o převzatém objemu.
6. Členský stát, jemuž je žádost o solidární opatření určena, poskytne solidární opatření co nejdříve, nejpozději však do tří dnů po podání žádosti. Členský stát může poskytnutí solidární pomoci členskému státu žádajícímu o solidární pomoc odmítnout pouze tehdy, pokud prokáže, že:
 - a) nemá dostatek plynu pro objemy uvedené v čl. 23 odst. 2; nebo
 - b) nemá dostatečnou dostupnou kapacitu propojení, jak je stanoveno v čl. 13 odst. 7 nařízení (EU) 2017/1938, a nemá možnost poskytovat dostatečné objemy LNG.
7. Kromě standardních pravidel stanovených v tomto článku se členské státy mohou dohodnout na technických ujednáních a koordinaci poskytování solidární pomoci.
8. Tímto článkem nejsou dotčena stávající opatření pro bezpečný a spolehlivý provoz plynárenské soustavy.

Článek 28

Postup pro solidární opatření v případě neexistence dohody o solidaritě

1. Členský stát žádající o uplatnění solidárních opatření se obrátí na jiný členský stát s žádostí o solidární pomoc, v níž uvede alespoň tyto informace:
 - a) kontaktní údaje příslušného orgánu členského státu;

- b) kontaktní údaje příslušných provozovatelů přepravní soustavy členského státu (v relevantních případech);
 - c) kontaktní údaje třetí strany jednající jménem členského státu (v relevantních případech);
 - d) dodací lhůta včetně harmonogramu první možné dodávky a předpokládaná doba trvání dodávek;
 - e) místa dodání a propojení;
 - f) objem plynu v kWh pro každý propojovací bod;
 - g) kvalita plynu.
2. Žádost o solidární pomoc se zasílá současně členským státům, které mohou potenciálně poskytnout solidární opatření, Komisi a krizovým manažerům určeným podle čl. 10 odst. 1 písm. g) nařízení (EU) 2017/1938.
3. Členské státy, které obdrží žádost o solidární pomoc, zašlou odpověď, v níž jsou uvedeny kontaktní informace podle odst. 1 písm. a) až c) a objem a kvalita, které lze dodat do propojovacích bodů, a to v požadované době podle odst. 1 písm. d) až g). V odpovědi se uvede objem vyplývající z možného omezení, nebo je-li to nezbytně nutné, uvolnění strategických zásob v případě, že objem, který lze dodat na základě dobrovolných opatření, je nedostatečný.
4. Žádosti o solidární pomoc se podávají alespoň 72 hodin před uvedenou dodací lhůtou. Na žádosti o solidární pomoc je nutné odpovědět do 24 hodin. Potvrzení o přijetí a o objemu převzatém členským státem žádajícím o solidární pomoc se vystaví do 24 hodin od potřebné dodací lhůty.
5. Žádost lze podat na dobu jednoho dne nebo několika dnů a reakce musí odpovídat požadované době trvání.
6. Existuje-li několik členských států poskytujících solidární pomoc a je-li uzavřeno dvoustranné ujednání o solidaritě s jedním nebo několika z nich, mají tato ujednání mezi členskými státy, které se na dvoustranné dohodě dohodly, přednost. Standardní pravidla stanovená v tomto článku se použijí pouze ve vztahu k ostatním členským státům poskytujícím solidární pomoc.
7. Komise může usnadnit provádění dohod o solidaritě, zejména prostřednictvím vzoru dohody o solidaritě, který je přístupný na zabezpečené on-line platformě, která umožní předávání žádostí a nabídek v reálném čase.

KAPITOLA V

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Článek 29

Postup projednávání ve výboru

1. Komisi je nápomocen výbor. Tento výbor je výborem ve smyslu nařízení (EU) č. 182/2011.
2. Pokud se odkazuje na tento odstavec, použije se článek 5 nařízení (EU) č. 182/2011.

Článek 30

Přezkum

Do 1. října 2023 provede Komise přezkum tohoto nařízení s ohledem na obecnou situaci v oblasti dodávek plynu do Unie a předloží Radě zprávu o hlavních zjištěních tohoto přezkumu. Komise může na základě této zprávy navrhnout prodloužení platnosti tohoto nařízení.

*Článek 31***Vstup v platnost a použitelnost**

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v Úředním věstníku Evropské unie.

Použije se po dobu jednoho roku od svého vstupu v platnost.

Článek 14 se použije od 31. března 2023.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne 19. prosince 2022.

*Za Radu
předseda
J. SÍKELA*

PŘÍLOHA I

a) Maximální kritické objemy plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny podle článku 23 na období od prosince 2022 do března 2023 (hodnoty v milionech metrů krychlových) ⁽¹⁾

Členský stát	Prosinec 2022	Leden 2023	Únor 2023	Březen 2023
AT	74,24	196,83	152,20	139,35
BE	399,05	458,77	382,76	398,99
BG	61,49	71,26	61,55	63,29
CY	–	–	–	–
CZ	17,26	49,64	34,80	28,28
DE	2 090,53	2 419,56	2 090,59	1 863,77
DK	249,48	295,56	254,87	268,09
EE	5,89	5,78	5,00	1,05
EL	209,95	326,68	317,18	232,80
ES	1 378,23	1 985,66	1 597,27	1 189,29
IE	372,76	375,29	364,26	375,74
FI	28,42	39,55	44,66	12,97
FR	876,37	875,58	802,53	771,15
HR	10,95	66,01	59,99	48,85
HU	82,13	133,97	126,44	93,72
IT	2 166,46	3 304,99	3 110,79	2 774,67
LV	89,26	83,56	84,96	66,19
LT	16,13	20,22	18,81	4,21
LU	–	–	–	–
MT	32,88	34,84	31,43	33,02
NL	684,26	762,31	556,26	480,31
PL	158,14	158,64	136,97	148,64
PT	409,97	415,22	368,54	401,32
RO	130,35	179,35	162,41	159,71
SI	12,98	15,15	13,35	12,80
SK	33,99	47,26	34,80	34,76
SE	18,05	18,61	17,71	15,76

⁽¹⁾ Údaje v příloze I částech a) a b) vycházejí z údajů ze zimního posouzení přiměřenosti zdrojů podle článku 9 nařízení (EU) 2019/941 vypracovaného Evropskou sítí provozovatelů elektroenergetických přenosových soustav (ENTSO-E), s výjimkou Malty, v jejímž případě se výroba elektřiny opírá výhradně o dodávky LNG bez významných skladovacích kapacit. Vzhledem ke specifičnosti plynu s nízkou výhřevnou hodnotou by hodnoty pro Nizozemsko uvedené v této tabulce měly být vynásobeny přepočítacím koeficientem 37,89 a následně vyděleny 35,17. Příloha I část a) představuje jednotlivé měsíční objemy vypočítané ENTSO-E za období od prosince 2022 do března 2023; údaje v příloze I části b) za měsíce duben 2023 až prosinec 2023 představují průměr hodnot v období od prosince 2022 do března 2023.

b) Maximální kritické objemy plynu pro zabezpečení dodávek elektřiny podle článku 23 na období od dubna 2023 do prosince 2023 (hodnoty v milionech metrů krychlových)

Členský stát	Měsíční hodnota
AT	140,66
BE	409,89
BG	64,40
CY	–
CZ	32,50
DE	2 116,11
DK	267,00
EE	4,43
EL	271,65
ES	1 537,61
IE	372,01
FI	31,40
FR	831,41
HR	46,45
HU	109,06
IT	2 839,23
LV	80,99
LT	14,84
LU	–
MT	33,03
NL	620,79
PL	150,60
PT	398,76
RO	157,96
SI	13,57
SK	37,70
SE	17,53

PŘÍLOHA II

Kritická infrastruktura pro zabezpečení dodávek podle čl. 23 odst. 2 písm. d)

Odvětví	Pododvětví	
I Energetika	1. Elektřina	Infrastruktury a zařízení pro výrobu a přenos elektrické energie, pokud jde o dodávky elektrické energie
	2. Ropa	Těžba ropy, rafinace, zpracování, skladování a distribuce potrubím
	3. Zemní plyn	Těžba zemního plynu, rafinace, zpracování, skladování a distribuce potrubím Terminály LNG
II Doprava	4. Silniční doprava	
	5. Železniční doprava	
	6. Letecká doprava	